

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GRUODIS — DECEMBER 19, 1991

Nr. 247

Lietuvos prokuratūra surinko įrodymus

Trečiadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius. Gruodžio 18 d. (Elta) — Lietuvos Respublikos Generalinė prokuratūra surinko įrodymus, įgalinančius patraukti baudžiamojon atsakomybėn sausio 13 dienos kruvinų įvykių Vilniuje dalyvius ir organizatorius. Jiems inkriminuojamas bandymas įvykdyti valstybinį perversmą. Apie tai šiandien praneša Generalinėje prokuratūroje įvykusioje spaudos konferencijoje.

Tačiau visi jie slapstosi kitose šalyse, pasakė Generalinis prokuroras Artūras Paulauskas, ir todėl šiuo metu negalime jų ištardyti bei perduoti teismui. Teisminių persekiojimų apskunkina ir tai, kad nėra teisiųjų sutarčių su tomis šalimis, kuriose jie slapstosi. Ryšium su tuo Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis kreipėsi laišku į Rusijos Federacijos prezidentą Borisą Jėlciną, prašydamas juos išduoti Lietuvos Respublikos teisingumo organams. Laiške nurodytos 23 pavardės. Tarp jų — Lietuvos KP CK pirmasis sekretorius Mykolas Burokevičius, Lietuvos KP CK skyriaus vedėjas Juozas Jarmalavičius, buvęs SSRS Saugumo komiteto pirmininkas Vladimiras Kriukovas, buvęs SSRS gynybos ministras Dmitrijus Jazovas, taip pat grupė SSRS armijos kariškių.

Generalinės prokuratūros darbuotojai pranešė, kad gerokai pažengta į priekį, tiriant įvykių Medininkuose, kai buvo nužudyti 7 Lietuvos Respublikos pareigūnai. Nustatyta, kad tai padarė Rygos OMONO būrys ar keli būriai, dalyvaujant Vilniaus OMONO kariškiams. Tačiau ir šiuo atveju tyrimą apskunkina tai, kad įtariamieji nusikaltimu slapstosi kitose valstybėse.

Vagnorius priėmė Vengrijos diplomata

Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius priėmė Vengrijos

Diplomatinių santykių su Filipinais

New Yorkas, 1991 gruodžio 17. Lietuvos misija Jungtinėse Tautose pranešė: Lietuvos Respublika sekmadienį užmezgė diplomatinius santykius su Filipinais jų misijoje Jungtinėse Tautose. Lietuvos Užsienio reikalų vicemin. Gediminas Šerkšnys, lydimas Lietuvos misijos patarėjos Gintės Damsųtės, kartu su Filipinų ambasadorium Sedfrey A. Ordenez pasirašė diplomatinių santykių užmezgimo aktą. Po akto pasirašymo, vicemin. Šerkšnys išvyko atgal į Lietuvą, išbuvęs Jungtinėse Tautose nuo Generalinės Asamblėjos sesijos rugsėjo 17 d. atidarymo.

Šiandien Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis ir Filipinų ambasadorius pasiuntė raštą JT Generaliniam Sekretoriui Javier Perez de Cuellar, kad diplomatiniai santykiai atstatyti ir prašantį tai pranešti Jungtinių Tautų.

Respublios nepaprastą ir įgaliotą ambasadorių Belą Javorskį su žmona. Vengrijos diplomatas, atstovaujantis savo šaliai Suomijoje ir Baltijos valstybėse, perdavė Gediminui Vagnoriui asmeniškai Vengrijos premjero Jozsef Antall sveikinimą ir pasakė, kad Vengrija suinteresuota ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo plėtojimu su Lietuva.

Gediminas Vagnorius pareiškė padėką Vengrijos vyriausybei už ketinimus plėsti abipusiai naudingus ryšius. Jis patikino ambasadorių, kad Lietuvos vyriausybė skatins Prekybos, Tarptautinių ekonominių santykių ir kitas ministerijas bei organizacijas užmegzti dalykiškus santykius su kolegomis vengrais.

Spres rinkėjai

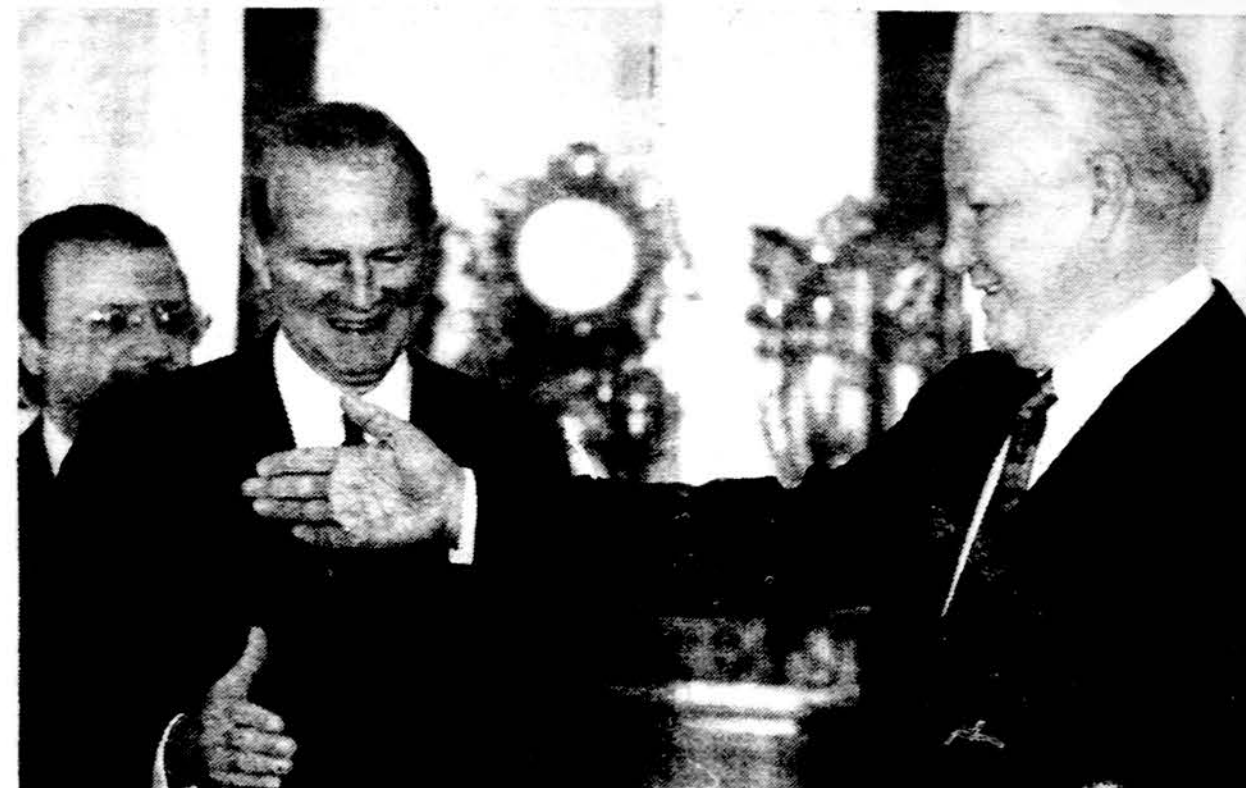
Lietuvos Aukščiausioji Taryba priėmė įstatymą „dėl deputatų mandato patikrinimo asmenims, įtariamiesiems sąmoningai bendradarbiavimu su kitų valstybių specialiomis tarnybomis“.

Įstatyme pažymima, jog sovietinio saugumo įstaigos, organizuodamos ardomąją veiklą prieš Lietuvos valstybę ir jos institucijas, sukūrė platų agentų ir kitų slapčių bendradarbių tinklą. Tokių asmenų gali būti ir įvairaus lygio tarybų deputatų tarpe. Aukščiausioji taryba mano, kad išaiškintus atskirų deputatų slapto bendradarbiavimo su KGB ir kitomis spec. tarnybomis faktus reikia traktuoti kaip pagrindą kelti pasitikėjimo jais klausimą prieš rinkėjus. Atsižvelgiant į tai, Aukščiausioji taryba nustatė tokiems asmenims atitinkamą deputatų mandato galiojimo apibrėžimą, t.y. patvirtinimo arba anuliavimo procedūrą.

Baltijos valstybės išpėja Jungtinių Tautų Saugumo tarybą

New Yorkas, 1991 gruodžio 17. Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai Jungtinėse Tautose įteikė laišką JT Generaliniam Sekretoriui ir Saugumo tarybai atkreipti dėmesį į pavojingą padėtį Baltijos valstybėse. „Šiuo metu kai sovietų valstybė disintegruojas, egzistuoja tikra galimybė, kad buvusi Sąjunga nebegalės toliau kontroliuoti savo kariuomenės, dislokuotos Baltijos valstybėse, veiksmų“, aiškino Lietuvos ambasadorius Anicetas Simutis, Latvijos ambasadorius Aivars Baumanis ir Estijos atstovas Heino Ainso gruodžio 13 d. datuotame laiške.

Nors TSRS pripažino Baltijos valstybes rugsėjo 6 d., „ji neimasi žygių išvesti savo gausius, gerai apginkluotus dalinius iš šių kraštų teritorijos“. Baltijos atstovai dar priduria, kad TSRS neina į oficialias derybas su Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybėmis dėl kariuomenės išvedimo. „Mes esame įsitikinę, kad Jungtinės Tautos gali suvaidinti efektyvią rolę, sumažinant grėsmę šioje padėtyje ir paspartinant kariuomenės pasitraukimą iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Mes pagarbiai prašome stebėti besivystančią padėtį Estijoje, Latvijoje ir

Po pasitarimų Maskvoje. Spaudos konferencijoje kartu JAV Valstybės sekretorius James Baker III, kairėje, su Rusijos Respublikos prezidentu Borisu Jėlcinu.

Imperijos žlugimas Paskutinės Sovietų Sąjungos apeigos 1991 metų gruodžio 31 dieną

Maskva. Gruodžio 17 d. — Pasaulio žinių agentūrų korespondentai Maskvoje išsiuntinėjo pūkų pranešimą savo laikraščiam įvairiuose kraštuose, kad Naujų Metų vidurnaktį, gruodžio 31 d., po 69 metų ir vienos dienos, kai buvo įsteigta Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga, raudonoji vėliava, kabanti virš Kremliaus, bus nuleista ir tai bus raudonosios kruvinosios imperijos pabaiga.

Sovietų Sąjungos pirmasis ir paskutinis prezidentas Michailas Gorbačiovas ir Rusijos prezidentas Boris Jėlcinas savo pasitarime nustatė datą, kada daugiau nebeegzistuos Sovietų Sąjunga. Septynias dekada užsitęsusi komunistinė imperija, puseleėjusi revoliucija, kara, ideologinių naikinimų, šaltųjų karų, buvusi Vakarų pasaulio naikintoja, o vėliau Amerikos sąjungininkė, baigia savo žiaurias dienas.

Gorbačiovo rezignacija

Gorbačiovas paskelbė, jog jis sutinka su naująja nepriklausomų valstybių Bendrija kaip konstitucine pavidėtoja Sovietų Sąjungos ir pažadėjo dirbti, kad būtų atliktas tvarkingas persiorganizavimas į naująją santvarką. Jis sutarė su Jėlcinu, kad panaikinamos centrinės vyriausybės likusios ministerijos ir kad sausio 1 d. „Commonwealth of Independent States“ pradeda savo egzistenciją. Abu prezidentai sutarė, kad naujasis statusas turi būti baigtas organizuoti iki Naujų metų, pranešė „Tasso“ žinių agentūra. Kai kurios ministerijos bus panaikintos arba pervesotos Rusijos jurisdikcijon.

Jėlcino spaudos sekretorius Pavel Voščanov pasakė užsienio žurnalistams, jog revoliuciniškoji raudonoji vėliava su kuju ir piatuvu, kuri 74 metus plevėsavė ant Kremliaus mūrų prie Maskvos upės, bus vidurnaktį pakeista Rusijos Respublikos trispalve, balta, mėlyna ir raudona vėliava, o Kremlius vėl taps Rusijos vyriausybės centru.

Nors ir nekviestas

Jei Aukščiausiasis Sovietas pritaris naujai Bendrijai, tai ir Gorbačiovas pasisakė respektuosiant tą jų nutarimą. Bet jis vis dar patarė, kad Bendrijos valstybės turėtų bendrą ne tik ekonominį, bet ir politinį nusistatymą. „Aš nesipriešinsiu Aukščiausiajam Sovietui“, pasakė jis.

Gorbačiovas nesutikėsi užimti ceremoninių pareigų, pasakė jo spaudos sekretorius Gračėvas. Jis padarysias eilę pailymų šį seštdienį Alma Ata, Kazachstano sostinėje, įvykstančiame Jėlcino ir penkių buvusiųjų respublikų — Kazachstano, Turkmenijos ir Kirgizijos ir dar Armėnijos prezidentų pasitarime, nors dar jis į tą suvažiavimą nebuvo pakviestas. Čia būsimas formalus šešių respublikų įstojimas į Bendriją. Moldavija ir Azerbaidžanas rodo daug dėmesio prisijungimui, tik Gruzija nesiruošia prisijungti.

Taip pat pranešama, jog susitarta, kad Sovietų Gynybos ministras Eugenijus Sapošnikovas, kuris dalyvavo su Jėlcinu pasitarime su JAV Valstybės sekretoriumi James Bakeriu, bus Bendrijos vyriausias visų karinių pajėgų viršininkas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— JAV Valstybės departamento sekretorius James Bakeris III, baigęs pasitarimus Maskvoje su Jėlcinu, po kurių kitą dieną buvo Jėlcino ir Gorbačiovo vienos valandos pasitarimas ir po to tuoj paskelbtas Sovietų Sąjungos likvidavimo data, išvyko į Centro Azijos Kazachstano ir Kirgizijos respublikas.

— Alma-Atoje, Kazachstano sostinėje, tos respublikos prezidentas Nursultan Nazarbajevs Bakeriui pareiškė, jog jo respublika nėra pasiruošusi atiduoti branduolinius ginklus Rusijai, kas priešinosi Jėlcino paskyrimui, kad visi tie ginklai bus vienoje vadovybėje. Nazarbajevs bijas juos perleisti rusams.

— Minskas, Gudijos sostinė, ir Kijevas, Ukrainos sostinė, deramai sutiko JAV Valstybės sekretorių J. Bakerį ir tų respublikų vadai tarėsi ryšium su jų respublikose turimais branduoliniais ginklais.

— Prez. Gorbačiovo spaudos atstovas Andrejus Gračėvas antradienį papasakojo žurnalistams, kad Gorbačiovas yra pasiruošęs pasitraukimui, bet noris tvarkingai perduoti visus reikalus Bendrijos atstovams ir atitinkamu metu rezignuoti iš pareigų.

— Washingtonė Baltieji rūmai pranešė, jog Amerika pradeda siųsti kariniais lėktuvais maistą Rusijos miestams. Maždaug 150,000 svarų siuntinama St. Petersburgo miestui. Šis lėktuvas tada sugrįš į Italiją ir iš čia su maistu skris į Maskvą šį sekmadienį.

— Rusijos Informacijos įstaiگا pranešė, jog 140,000 žmonių ir maždaug 2.2 milijonų pensininkų Maskvoje neturi šiltesnių rūbų ir visiškai neturi vaistų, o taip pat trūksta ir maisto.

— Maskvoje prez. Gorbačiovas vėl užitaria buvusį Rytų Vokietijos komunistų vadą E. Honeckerį, kuris šiuo metu jau 7 dienas yra Čilės ambasadoje. Šiaurės Korėja žadėjo jam suteikti prieglobstį, bet jis nenoris ten vykti. Rusija nori jį išduoti atgal į jo tėvynę vokiečiams. Ten jis kaltinamas už daugelį vokiečių gyvybių, kurie jo įsakymu buvo šaudomi, bėgant per Berlyno sieną į Vakarų.

— Uzbekistanas sutiko perduoti Estijai 25,000 tonų medvilnės kitais metais.

Bakerio ir Jėlcino pasitarimai Kremliuje

Rusijos vadą lydėjo du Sovietų kariškiai

Maskva. Gruodžio 17. Reuters žinių agentūra sako, jog yra labai aišku, kad kariuomenės vadai palaiko naująją Bendriją, nes Rusijos prez. Boris Jėlcinas atėjo kartu su Sovietų Gynybos ir Vidaus reikalų ministrais ir pasitarimą su JAV Valstybės departamento sekretoriumi James A. Bakeriu Kremliuje.

Tame pačiame kambaryje, kur Sovietų vadai susitikdavo su užsienio dignitarais praityje, prez. Jėlcinas pasakė sekretoriui Bakeriui, jog naujoji Bendrija pradės veikti sausio viduryje ir galbūt su 10 narių, buvusių sovietinių respublikų. Jis jam paaiškino, kad Bendrijos vadovybė turės visišką branduolinių ginklų kontrolę savo žinioje. Be to, Jėlcinas pasakė manęs, kad visos buvusios respublikos, išskyrus Rusiją, neturės branduolinių ginklų.

Jėlcino žinioje

O kad būtų pradėta perimti valdžią iš senosios unijos ramiai ir sklandžiai, tai Jėlcinas paprašė Bakerį pripažinti Rusijos nepriklausomybę ir kad Amerika pasisakytų, jog Jungtinių Tautų Saugumo taryboje Sovietų Sąjungos vieta būtų perleista Rusijos Respublikai. Jėlcinas šiandien amerikiečiams ne kartą parodė, kad valdžia dabar Maskvoje yra jo rankose ir prez. Michailas Gorbačiovas net nebepakviestas į šį pasitarimą. Jėlcinas sėdėjo toje pačioje vietoje Katerinos salėje, kaip kad ir Gorbačiovas nuo 1985 metų priimdamas vizitatorius.

Spauda pažymi, jog yra reikšminga, kad šalia Jėlcino pasitarimų metu sėdėjo instancijos saugumo Gynybos ministras maršalas E. Sapošnikovas ir Vidaus reikalų ministras Viktoras Barannikovas. Valdžia jau yra Rusijos prezidento žinioje.

Ši Sovietų Sąjungos komunistinė vėliava bus gruodžio 31 dienos naktį nuimta nuo Kremliaus mūrų viršaus.

Sąjungos nėra

O kai tos pačios dienos popietę Valstybės sekretorius Bakeris susitiko su Gorbačiovu, tai pastarajį atlydėjo tik du senieji bendrininkai — Užsienio reikalų ministras E. Ševardnadze ir artimas Sovietų prezidento politinis patarėjas Aleksandras Jakovlevas. Jie abu buvo pasitraukę iš Gorbačiovo vyriausybės prieš metus ir sugrįžo tik po perversmo rugpjūčio mėnesį. Bakeriui, sako žurnalistai, tai

buvo jausminga diena — prieš piet susitiko su pasitikinčiu ir optimistisku Jėlcinu, o popiet su pralaimėjusiu Gorbačiovu ir senu draugu Ševardnadze.

Gorbačiovas stoikiškai laikėsi pokalbyje su Bakeriu ir sakė, kad sąjunga nėra „mirusi“, tačiau kitaip buvo su Ševardnadze. Jo konferencija su Bakeriu pavirto į sentimentalių atsiseikinimą abiejų diplomatų, kurie tarptautiniais klausimais bendradarbiavo trejus metus. Ševardnadze pastebėjo, kad Sąjunga dabar jau yra baigta ir ateitis bus sprendžiama naujųjų respublikų prezidentų.

Bakerio-Jėlcino pasitarimas vyko paausiuotoje Katerinos salėje. Pagal protokolą, Sovietų pusė visada ateina iš vieno galo pailgos salės, o amerikiečių pusė iš kito galo. Vada tada susitinka tos salės viduryje ir pasisveikina. Paskutinius trejus metus taip darė Gorbačiovas ir Bakeris.

Šiandien, kai dvigubos durys atsidarė, Bakeris pamatė Jėlciną jau einantį skersai salės ir kai jie viduryje susitiko, tai Bakeris buvo pasveikintas tokiu pasveikinimu, kurio jis niekada nebuvo girdėjęs prieš tai. „Malonu Jus matyti Rusijos žemėje ir šitame Rusijos pastate. Tai yra svarbu!“ Vėliau žinių agentūros pranešė, jog Rusijos Parlamentas patvirtino rezoliuciją, kad visi Sovietų Sąjungos pastatai ir bankai pereina Rusijos žinion. Pristatydamas Bakeriui minėtus du ministrus, Jėlcinas pristatė, kaip „buvusios sąjungos“ atstovus.

Kariuomenės vadai

Bendroje spaudos konferencijoje prez. Jėlcinas pasakė, jog kai visos respublikos, kurios nori, įsijungs oficialiai į šią Bendriją, tai jos pasirašys apsigynimo sąjunginę sutartį, kuri suteiks galia viršininkui vadovauti visoms ginkluotoms pajėgoms, įskaitant aviaciją, laivyną, branduolinius ginklus — strateginius ir taktinius ir žvalgybos reikalus. Jėlcinas sakė, kad šioms pajėgoms vadovaus vyriausiasis kariuomenės vadai, kuris turės klausyti Bendrijos tarybą sudarančių narių. Jėlcinas paneigė visus vakar dienos žinių agentūrų pranešimus, kad tas postas teksias M. Gorbačioviui. Tas postas teksias kariškiui, kuris bus tiesiog atsakingas vykdomajai Bendrijos tarybai.

Prez. Jėlcinas dar pasakė, jog jis gerbia Gorbačiovą, bet jo ateitis „priklauso jam pačiam apspresiti asmeniškai“. Bakeris neturėjo spaudos konferencijos kartu su Gorbačiovu.

KALENDORIUS

Gruodžio 19 d.: Darius, Faustas, Rimantė, Viola.

Gruodžio 20 d.: Teofilis, Gedas, Gėla, Grožvilė, Nergaudas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:13, leidžiasi 4:22. Temperatūra dieną 42 l., naktį 33 l.

KALĖDŲ EGLUTĖ

„Žiburio“ lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė įvyko sekmadienį, gruodžio 15 d., Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Žodžių, daina ir vaidyba buvo atliktas mokyklos vedėjos Rūtos Mikulionienės parašytas ir režisuotas veikalukas „Senelių kalėdiniai prisiminimai“. Vaidinimo veikėjai: motutė – Rima Jankaitė, senelis – Darius Gilvydis, dukra Rasa Januškaitė, sūnus – Rimas Polteraitis, vaikaičiai Andrius Giedraitis, Nida Lapšytė, Gina Skiotytė ir Rasa Kaunelytė. Vaidžių veikėjai (senelių ir šeimų prisiminimai) „Žiburio“ skrydus mokiniai: Aras Butkūnas, Kristina Gedvilaitė, Darius Giedraitis, Laura Karvelytė, Algis Kasputis, Arija Kasputytė, Tadas Kasputis, Vytautas Kasputis, Paulius Jankus, Svaja Mikulionytė, Andrius Miliūnas, Ingrida Miškinytė, Ingrida Mossaitė, Jonas Paškus, Veda Sidabraitė, Daina Skiotytė, Renatas Tukys, Vija Underytė, Lanutė Zamboraitė, Laila Zamboraitė ir Ženeta Adamenkaitė.

Dainą „Balti sniego seniai“ atliko 1-mas skyrius ir „Liepsnelė“: Antanas Adair, Lina Bubytė, Andrius Giedraitis, Robbie Gillis, Tomas Kazubauskas, Aleksas Lenko, Gytis Mikulionis, Laura McAndrew, Audrius Moss, Kristina Petrauskaitė, Laura Sirgėdaitė, Rūta Sventickaitė ir Justinas Vyšniauskas. Dainą „Mes norime daug dovanų“ atliko I grupė besimokančių lietuviškai klases mokinių: Aron Crank, Bonnie Gillis, Kimberly Gillis, Dovas Kaunelis, Lina Mikeškaitė, Elena Strakšytė ir Allison Tamkevičiūtė. Dainą „Vaikai“ atliko 8 sk. mokiniai: Kristina Barauskaitė, Kristina Dėdinaitė, Mildutė Bubytė, Linas Polteraitis, Aleksa Rūkstelytė ir Aidutė Viskantaitė. Dainą – „Mažasis būgnininkas“ atliko 4-to sk. ir II grupė besimokančių lietuviškai: (solo) Michael Juška, Andrius Mikaila, Paulius Mikaila, Aleksa Moss, Rasa Pikūnaitė, Audra Lapšytė, Clara McAndrew, Lara Polteraitytė, Lina Sirgėdaitė, Audra Strakšytė ir Lissa Vyšniauskaitė. Vaidželis – „Kalėdų eglutės kirtimas“ jaunus Pranas – Saulius Polteraitis, jauna Stasė – Kristina Barauskaitė ir šuniukas – Elena Strakšytė. „Talentų vakaras Lietuvoje“ atliko 7-tas skyrius. Pranešėja Audra Lapšytė. Dainą „Kalėdos Lietuvoje“ atliko – Mildutė Bubytė, Lora Maier, Audra Lapšytė ir Elenutė Sventickaitė. Dainą „Kalėdų varpai skamba“ – Tadas Baukys, Tomas Janušis, Mark Juška, Tomas Sirgėdas. Giesmę „Tam garbė tebūs“ – Tomas Dėdinaitis, Elenutė Sventickaitė, Tomas Sventickas ir Aidutė Viskantaitė. Dainą „Esame Kalėdų seniai“ atliko 11-to skyriaus mokiniai: Antanas Bulota, Paulius Ješmantas, Petras Ješmantas, Paulius Juška, Mindaugas Mingėla ir Saulius Polteraitis. Eilėraštį „Aš pažinau karalių Tavyje“ deklamavo Aleksa Rūkstelytė. Kalėdinių giesmių giedojimą pravėdė Rita Giedraitienė. Programos viršelį išdailino Antanas Bulota. Scenoje šviesas tvarkė Audrytė Navasaitytė, Audra Ricci ir Lisa Maier. Garsakalbių – A. Butkūnas. Vargonėliais grojo Rimas Kasputis, akordeonu Virga Simaitytė. Scenovaizdį sukūrė Kristė Zomborienė. Po

vaidinimo Kalėdų senelis susitiko su vaikučiais, o tėveliai turėjo progos pasisvečiuoti ir pasivašinti tėvų komiteto paruoštu maistu.

PASITRAUKĖ IŠ PAREIGŲ
DR. E. JAKUBAUSKAS

Edvardas Jakubauskas, pasitraukęs iš Central Michigan universiteto prezidento pareigų.

Central Michigan universiteto pirmininkas dr. Edward Jakubauskas pasitraukė iš savo pareigų ir išvyksta į Denver Colorado, kur planuoja tarptautinį kurti ir patarti universitetams ir aukštųjų mokyklų administracijoms. Dr. Jakubauskas domisi R. Europos švietimu. Savo vadovavimo Michigano universitetui laikotarpiu sudarė sąlygas visai eilei lietuvių studentų gylintis savo mokslo srityje Central Michigan universitete, Mt. Pleasant, Michigan. Dr. Jakubauskas palaiko artimus ryšius su Vilniaus universitetu. Michigano lietuvių apgailestauja, kad dr. Jakubauskas apleidžia Michigano valstiją. Linkime jam sėkmės konsultacijos darbuose.

TALENTINGAS
SPORTININKAS

„Detroit News“ dienraščio gruodžio 15 d. laidoje Sporto skyriaus korespondentas Tom Markawski labai gerai įvertina Farmington Hills Harrison gimnazijos krepšinio žvaigždę Paulių Gilvydį, 6 pėdų 8 colių, 210 svarų centras, kuris paskutinius metus žaidžia savo gimnazijos penktuke. Pirmus du lošimus Paulius Gilvydis pelnė 17 ir 18 taškų. Labai gabus gimnazistas, kurio mokslo pažymiai yra 3.97. Harvard ir Bucknell universitetai rodo susidomėjimą. Paulius Gilvydis yra aktyvus Detroito Sporto klubo „Kovas“ narys.

ŠV. MIŠIOS VAIKAMS

Dievo Apvaizdos bažnyčioje, šv. Kalėdų rytą vyks vaikų šv. Mišios. Prašoma registruoti savo šeimos jaunimą iki 6 m., pas Taurą Underienę tel. 937-3849. Lietuvių fondo tarybos pirm. Povilo Kiliaus švenčių sveikimas buvo perduotas gruodžio 17 d., laidoje, o valdybos pirm. Algirdo Osčio – gruodžio 29 d. laidoje. Vyskupo Pauliaus Baltakio sveikimas bus perduotas gruodžio 24 d. laidoje. Gruodžio 25 d. bus transliuojama speciali „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės laida su Kalėdų giesmėmis ir muzika nuo 4 iki 5 val. iš WPON – AM banga 1460. „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės vedėjas ir visi bendradarbiai linki valandėlės klausytojams ir Detroito skyriaus skaitytojams „Drauge“ džiaugsmingų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

LIETUVOS VYČIAI
AMERIKOS VAKARUOSE

Ne eilinis, bet pirmasis Los Angeles Lietuvos Vyčių 133 kuopos susirinkimas, Lietuvai tapus nepriklausoma, įvyko rugsėjo 14 d. Stasės Bajalienės namuose.

Kai gamtoje vyko pasikeitimai po karštosios vasaros, pakilia nuotaika šventėme Nepriklausomybės atkūrimą Lietuvoje su dainomis, šokiais, šampanu ir gardžiais valgiais. Džiaugėmės, kad Nepriklausomos Lietuvos veidas greit keičiasi ir nualintasis kraštas bando keltis laisvam gyvenimui.

Pirmininkė M. Šepikaitė dėkojo nariams, kad daugelis tą dieną atvyko pasipuošę gintaro dirbiniais bei lietuviškais simboliais, dėkojo už aktyvų dalyvavimą demonstracijose bei šventėje, kai JAV vyriausybė oficialiai pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe.

Susirinkime buvo ir dvi viešnios iš Lietuvos – Rūta ir Dalia, kurios labai gražiai atsiliepė apie prasmingą vyčių veiklą. Naujų narių buvo priimtas Aleksandras Antanas Pakalniškis, gimęs š. m. birželio 27 d.

Vyčių organizacijos vardu buvo išsiųstas sveikinimas vestuvių proga Daivai ir atvirukas „Linkime pasveikti“ sergančiam vyčių narės Mary Oberfield vyriui. Sveikinime Antaniną ir Antaną Bružus, jų vedybą 62-ųjų metinių sukaktį. Buvo perskaitytas organizacijos „Lietuvos vaikų viltis“ padėkos laiškas už 1000 dolerių šalpą vaikams, kurią skyrė Stasė Bajalienė, pagerbama velionį vyrą Henriką. Pasidaliname naujausiomis žiniomis iš Lietuvos, žiūrėjome nuotraukas. Robert Novak papasakojo apie Lietuvos vėliavą ir Vyčių simbolį.

Edvardas ir Marta Antanaičiai papasakojo apie 78-ji Lietuvos vyčių suvažiavimą

„DRAUGAS“
GERIAUSIA DOVANA

Viena geriausių dovanų yra lietuviško dienraščio „DRAUGAS“ prenumerata. „Draugas“ Detroito galite užsakyti Spaudos kioske, veikiančiame sekmadieniais prie Šv. Antano bažnyčios. Kioskui vadovauja Vytautas Čižauskas.

VERTINGAS
KALENDORIUS

Detroito apylinkės Vaizbos Buto – Lithuanian Chamber of Commerce 1992 m. kalendoriai su Detroito apylinkių organizacijų vadovų telefonais yra atspausdinti ir gaunami parapijose, klubuose arba pas narius. Kalendorių paruošė Clem Patacki.

NAUJŲJŲ METŲ
SUTIKIMAS

Dievo Apvaizdos parapijos taryba rengia Naujųjų metų sutikimą gruodžio 31 d., Kultūros Centre. 6:30 šv. Mišios: 7:30 groja vaikščiojantis mariachi muzikinis vienetas, lengvi užkandžiai ir gėrimai. 8:30 karša vakarienė. 9:30 iki 1992 metų ryto – šokiai, šampanas ir šalti užkandžiai. Šokiams gros Rimo Kaspučio vadovaujamas orkestras. Status ir vietos prašoma užsisakyti iki gruodžio 25 d. pas Kastytį Giedraitį, tel. 313-478-8456.

Im

vykusį Floridoje rugpjūčio pradžioje. Suvažiavime dalyvavo daug nemokančių lietuviškai, todėl buvo kalbama ir anglų kalba. Lietuvos Vyčių garbingos organizacijos vardą reklamavo suvažiavimo šūkis „Knights of Lithuania for God and Country“. Buvo parodytas filmas apie Lietuvos jaunimą – „Atgimstančios Lietuvos atžalynas“. Prieš suvažiavimą buvo paskelbtas rašinio konkurso tema „Jaunųjų jėgų jungimas organizacijos veiklon“. Rašinio konkurso laimėtojams buvo paskirta 650 dolerių premija. Vyčių veiklon įeina: Lietuvos vyčių fondas, Lietuvos Vyčių stipendijos fondas, Šv. Kazimiero gildija ir pagalba Lietuvai. Buvo ir jaunimo simpoziumas „Jaunimas pasisako“. Pirmininkas ir 5 nariai vadovavo simpoziumui. Tų narių tarpe buvo ir mūsų pirm. M. Šepikaitė. Jaunimas reikalavo: kreipti dėmesį į jaunimo nuomonę, trumpinti posėdžius, skiriant laiko kultūrinei programai, įvairinti veiklos aplinką. Pavyzdžiui buvo paimta Los Angeles vyčių kuopa, kuri, neturėdama savo pastovios būstinės, renkasi privačiuose namuose, kur būna labai jauku.

Los Angeles 133 kuopai buvo skirti 2 apdovanojimai. Antroji vieta skirta už naujų narių įtraukimą į organizaciją, o pirmoji vieta skirta pirm. M. Šepikaitė už asmenines pastangas, papildant organizaciją naujais nariais. Los Angeles vyčių kuopa suvažiavime skyrė 100 dolerių auką Henriko Bajalio atminimui, kaip pagalbą Lietuvai. 79-to suvažiavimo vietoje 1992 m. rungtyniaujant liko Pennsylvania. Dalyvė 6 atstovai iš Los Angeles pasiūlė 1993 m. vyčių suvažiavimą Los Angeles.

Mūsų kuopa Los Angeles aktyviai dalyvavo lietuvių gyvenime, ypač Lietuvių Dienose, turėdami savo stalą su gairiniais gėrimais ir kepiniais, bei lietuvių Šv. Kazimiero parapijos Aukštinę sukaktį, kur vyčiai per iškilmingas šv. Mišias nešė auką – Lietuvos valstybės herbą – Vyti.

Šiame susirinkime buvo praveisti kuopos naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai: pirm. M. Šepikaitė, vicepirm. kultūros reikalams Jonas Sturas, vicepirm. narių reikalams Jack Bružas, įrašų sekretorė – Marta Antanaitis, finansų sekretorė Josephina Barzda, išdininkas Denis Petras, „Draugo“ korespondentė Stasė Bajalienė, „Vyčio“ korespondentė Cherie Le Brun; revizijos komisija: Ed. Antanaitis, Bronė Skirienė ir Don Karvelis.

Turime viltį, kad M. Šepikaitėi sutiks vadovauti naujai valdybai, Los Angeles kuopa žengs pirmyn, nepamiršdama ir Lietuvos jaunimą, kuris trokšta savo tėvynei pažangos, kultūrinio ir išsivadavimo iš padarytos žalos.

Stasė Bajalienė

DOSNI LIETUVOS
VYČIŲ ORGANIZACIJA

1991-mais metais įvykusiame 78-tame Lietuvos Vyčių Visuotiniame suvažiavime, delegatai nubalsavo paremti įvairius vertingus projektus bei organizacijas. Kai kurios aukos buvo simbolinės, tačiau tos, kurios eventualiai padės Lietuvos gyventojams buvo realios ir gana stambios. Pateikiame daliną tų aukų sąrašą.

Kaip ir kiekvienais metais, Vyčiai, atsidėkodami dienraščiams „Draugui“ ir „Darbininkui“ už jų veiklos garsinimą laikraščių skiltyse, aukuoja po 50 dol.

Atkreipdami dėmesį į reikšmingą Lietuvos laisvinimui darbą, kurį dirba Lithuanian Communications Center Philadelphia, The Americans for an Independent Lithuania New Jersey valstijoje ir Free Lithuania Committee Baltimore, Lietuvos Vyčiai nusprendė kiekvienai šių organizacijų pasiūsti 100 dol. auką.

Kadangi Lietuvos Vyčiai kasmet aukuoja įvairiems vienuolynams, nusprendė pasiūsti metinę auką (po 150 dol.) šioms religiniams vienetams. Šv. Kazimiero vienuolynui Chicagoje, IL, Nukryžiuoto Kristaus vienuolynui Brocktone, MA, ir Šv. Pranciškaus vienuolynui Pittsburgu, PA.

Lietuvos respublikos prezidento Vytauto Landsbergio pakviestas, William J. H. Hough III, įsteigė teisinės pagalbos organizaciją Pabaltijo valstybėms. Kadangi didelė dalis jo darbo Lietuvos ir kaimyninių valstybių dėlei buvo neapmokama, Lietuvos Vyčiai šiam fondui, Republic of Lithuania Fund of Walter, Conston, Alexander & Green, paaugojo 1,000 dol., dalinam padengimui susidariusių advokato išlaidų.

LIETUVOS VYČIAI
AMERIKOS
PIETRYČIUOSE

Lietuvos istorijos naujausias skyrius dabar rašomas stambiu raidėm, išryškindamas išvermingų lietuvių pasisekusias pastangas atgauti tėvynę, kuri prieš pusimtį metų buvo taip žiauriai pagrobta! Įsidėmėtina jog Vatikanas pirmą kartą pripažino Lietuvos atstatytą nepriklausomybę nei JAV prez. G. Bushas, Sovietų sąjunga ar net ir Jungtinės Tautos.

Sužadinti laisvos Lietuvos žinai, mūsų Spring Hill, FL, 154-tos Lietuvos Vyčių kuopos nariai su kitomis Floridos valstybės kuopomis iškėlė banketą St. Petersburg lietuvių klube. Atšventėme brangų istorinį momentą, tuo pačiu pasigardėdumėme geru maistu, skaniais gėrimais bei sukeldami dideles ovacijas.

Mūsų kuopa dar nepamiršo šilumos, kurią suvežė susibūrę Lietuvos Vyčiai praėjusiame Visuotiniame Lietuvos vyčių suvažiavime. Buvo džiugu susitikti su maloniais, nuosirdžiais, draugiškais žmonėmis. Dvasia, kurią pajutome valgydami etninį maistą ir šokdami Joe Thomas orkestro muziką skambant, sugrąžino mus į praeitį šventės šventes, apie kurias mums tik pasakojė tėvai. Viliamas, kad daugelis vyčių, apsilankę Floridoje ir nusprendę praleisti aukštinę metų šia, nusprendė įsigyti ir mūsų kuopos veiklą kultūrinėje bei visuomeninėje srityje.

Ray ir Virginija Kentra, socialinio komiteto vadovai, surengė vakarienę/teatrą vietinėje pramogų salėje. Mus prajuokino „Same Time Next Year“ vaidinimo pastatymas. Tikimės artimoje ateityje tokią iškylą pakartoti.

Ateinančiame susirinkime susipažinsime su Vlado Vėjikio paruošta knyga „Lithuania, My Heritage“, kurią išleido „Teviskeles“ leidykla Chicagoje.

Prieš daugelį metų Lietuvos kompozitorius A. Vanagaitis rašė: „Ei pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim“. Dabar Vilnius jau mūsų! Melskimės ir dirbkime, kad Lietuva pajėgtų įvykdyti atsakingą tautų atsakymo darbą!

S.G.P.

Vertė

Aleksandras Pakalniškis Jr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokėti, atzīmima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

FILMŲ GAMYBA
CHICAGOJE

Paskutinių laikotarpiu net 25 kinų filmai buvo susukami Chicagoje. Miestui tai atnešė dešimtis milijonų pajamų.

Tik Dievo karalystė yra absoliuti monarchija, kuri yra laisva nuo despotizmo.
C. Simmons

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p., penkt.
ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-8888 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSPLETUSIŲ KUJŲ VENU
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybe vidaus ir kraujotakos
Nechirurginis išsiplestusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2892
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: (708) 552-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išsiskyrs treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
188 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5636 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 585-2988 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2484 W. 71st Street
(1-312) 424-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-6100
10 W. Martin, Naperville
708-355-6776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-957-8383

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-6100
10 W. Martin, Naperville
708-355-6776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-957-8383

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-6100
10 W. Martin, Naperville
708-355-6776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-957-8383

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

KAB. TEL. (1-312) 471-3300;
REZ. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Nauji pacientai priimami ir laukiami!

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9066 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 688-4066
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2616 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabinete tel. (1-312) 778-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybe – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-627-0060
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772

ATOMINĖ RINKA

Suvariant Sovietų Sąjungos centrinei kontrolei, daugiausia baimės kitiems kraštams kelia nuo centrinės kontrolės išsivadavusi sovietų branduolinė technika. Štai globalinio saugumo strategistas Kalifornijos universitete Mark Sommer rašo, kad Rusijoje sukurta privati įmonė Chetek, turinti ryšius su dabartine sovietine branduolinių įtaisų ministerija, kuri siūlosi padaryti kur tik kam nors reikia „branduolinius sprogimus taikiams tikslais“, pvz., norint sunaikinti nuodingas atliekas ar stimuliuoti naftos ar dujų eksploatavimą. Nors iš karto pažūrėjus tokia pasiūla gali atrodyti net juokinga, rašo Mark Sommer, kiti pabrėžia, kad tokie patarnavimai gali būti ne tik technikai imanomi, bet net ir ekonominiai pasiteisinantys. Bet toks pasiūlymas kelia didelį susirūpinimą tarptautinio politinio ir strateginio saugumo atžvilgiu, rašo Sommer.

Tokia Chetek įmonės pasiūla yra tik daugiausia dėmesio patraukiantis iš buvusioje Sovietų Sąjungoje sparčiai augančių branduolinių prekių ir patarnavimų rinkos, „teisėtai“ kylančios iš yrančios sovietinės karo mašinos, anot Sommer, „lyg radiacija iš trūkiosios reakatoriaus“. Ironiškiausia tai, kad branduolinė technologija ir ekspertizė kaip tik yra viena iš labai mažo skaičiaus sovietinių patarnavimų ir gaminių, kurie yra eksportui tinkami, pasaulinėse klasėse kokybės, už kuriuos norintys mokėti sovietams taip reikalinga valiuta netrūksta.

Kai ten ekonomija beviltiškai pakrikusi, pagundos bet kam bet ką parduoti, neatsiklausiant kokiems tikslams, pasidaro nenugalimos, o tokia prekybą stebėtinai, veiksmingai reguliuojančių įstaigų arba agentūrų, kurios rūpintųsi kitaip įdarbinti buvusius branduolinių technikos darbuotojus ir mokslininkus kaip ir nėra. Bet didžiausias pavojus yra ne prekyba branduoliniais gaminiais, kiek pavojus, kad technikos paslaptys, ekspertizė, žaliavos pateks į pakankamai pinigų turinčias valstybes, kurioms iki šiol nebuvo įmanoma prieiti prie branduolinių technikos. Tos prekybos kontroliavimą ap sunkina ir tai, kad riba tarp karinės ir komercinės (taikių) branduolinių technikos yra tokia miglota. Be to, reikalingas dalis gali iš įmonės pavogti ir nepatenkinti darbininkai, slap-tai jas pardavinėdami brangiai mokantiems pirkejams.

Bet didžiausias pavojus yra ir subtiliausias. Išmontuojant sovietų branduolinių arsenalą, tūkstančiai slaptos branduolinių technikos darbuotojų netekę darbų gali išvykti dirbti užsienio kraštams, kurie mielai jiems mokes didžiausias algas vien dėl jų ekspertizės. Centrinėje Azijoje, kraštuose turinčiuose gilias islamiškas šaknis ir šiandien jau tampa reikalingi ryšius su Vidurio Rytų islamiškais kraštais, yra daugelis sovietinių branduolinių bandymų laukų ir stambios branduolinių ginklų gamyklos. Ten gali atsirasti jų darbuotojai, kurie gali norėti tuos įrengimus panaudoti savo religiniams-ideologiniams tikslams. Jau dabar musulmonai sovietiniai mokslininkai turi ir palaikio profesinius ryšius su savo musulmonais kolegais Libijoje, Irake ir Sirijoje. Nors Sommer sakosi nekelias jokių abejonių dėl jų dabartinio lojalumo savoms valstybėms, jis vis vien primena, kad pablogėjusios ekonominės sąlygos Sovietų Sąjungoje gali jiems

sudaryti pagundas, kurioms jie nebepajėgtų atsisipirti.

Branduolinių ginklų ribojimo specialistai nenumato jokių priemonių apsaugoti nuo tokių pavojų. Vienas jų teigia, jog šiuo metu žymiai pajudėjusi pirmyn, jei tik pripažinsime to branduolinio pavojaus skalę.

Dabartiniai tarptautiniai nuostatai, reguliuojantys branduolinę plėtotę yra žiauriai nepakankami. Tarptautinė Atominės Energetikos Agentūra (TAEA), kuri buvo sukurta Branduolinio Ribojimo sutarties veiksmu, anot Sommer, pasirodė „pusiau spangu policininku“. Irake nepastebėjama jų slapta rengiamų atominų ginklų.

Bet anot Sommer, tikroji problema čia glūdi ne įvairiose valstybėse, kurios norėtų įsigyti atominį ginklą, o TAEA silpnume. Gi TAEA silpnumą tyčia užtikrina jų sukūrusios valstybės, nenorinčios stiprios TAEA, nes tada jos pačios nebegaletų daryti ką nori su savais branduoliniais ginklais. Dabartinės TAEA tikrinimo gairės leidžia tikrinti branduolinius įrengimus tik tose vietose, kurias pats kraštas paskelbia oficialiomis branduolinių ginklų įrengimų vietomis. Tad kraštai, kurie nori gaminti nelegalius ginklus, tai gali daryti kitose vietovėse ir TAEA neturi teisės ten daryti inspekcijų.

Dabartinis TAEA generalinis direktorius Hans Blix reikalavo teisės daryti dažnesnes, staugias ir kruopštesnes inspekcijas. Bet šios agentūros direktorių taryba, spaudžiama pramoningų kraštų, kurie bijo pakenkti viešam pasitikėjimui branduolinių energijos saugumu, atidėjo šių siūlymų patvirtinimą.

Žiūrėdami į neišpasakytai didelį branduolinį pavojų iš yrančios Sovietų Sąjungos, branduolinio ribojimo specialistai daro įvairiausius, net ir absurdiškus atrodančius pasiūlymus. Kai kurie siūlo Vakarams samdyti sovietinius branduolinių technikos mokslininkus bei technikus. Tik ta bėda, kad ir Vakarų kraštuose esantys nebegauna darbų, nes ypač karinėje srityje jų pareikalavimas mažėja. Kiti siūlo supirkti sovietinę branduolinę žaliavą ir ginklus, tuo pašalinant juos iš rinkos. Tačiau Vakarų kraštai jau dabar suka galvą ką daryti su savomis atominėmis atliekomis ir kaip išmontuoti savus branduolinius ginklus.

Tad, anot Sommer, dabartinė padėtis šioje srityje jau nebeatitiktinai verčia tarptautinę bendruomenę pagaliau sukurti atsakančias tarptautines gaires, reguliuojančias atominę energetiką ir jos padarinius, bei jos atliekų tvarkymą, kurios būtų teisingos visiems pasaulio kraštams, neišskiriančios tikrinimui tik „įtartinų“ kraštų. Norint, kad visi kraštai taisyklėms pritartų, reikia sukurti visiems kraštams lygias taisykles ir joms duoti pakankamus „dantis“, kad būtų pagrindo pasitikėti, jog niekas negaus atominio viršumo, jas apeidamas.

Kai atominis ginklus turėjo tik kelios valstybės buvo lengviau numatyti, iš kur gresia pavojus. Ironiška, kad, pasibaigus „šaltajam karui“, atominis pavojus iš tikrųjų gali būti padidėjęs, nes nežinia su kuo apie jo mažinimą kalbėtis. Tad dabar išsūkis yra rasti būdus geruoju įjungti visus pasaulio kraštus į bendrą taikos užtikrinimo, atominio pavojaus mažinimo darbą.

a.g.

LIETUVIŲ FONDO KAPITALAS PALIEKAMAS IŠEIVIJOS VEIKLAI REMTI

Lietuvių Fondo narių spec. suvažiavimas, įvykęs 1991 m. liepos 27 d. Chicagoje, nutarė vieną milijoną dol. atskirti iš pagr. kapitalo Lietuvos švietimo ir kultūros institucijoms ir išrinko patikėtinį tarybą, kurią sudaro visi tarybos nariai. Patikėtinį tarybą (Board of Trustees) pirmininku išrinko LF steigėjas dr. Antanas Razma ir sekretorium adv. Vytenį Kirvelaitį.

Kadangi atskirtasis milijonas dol. jau priklauso Lietuvos vyriausybei, o Lietuvos Fondas jį tik administruoja, tad paramai gauti prašymai turi eiti per Kultūros ir švietimo ministeriją. (Ar ne tiksliau būtų pavadinti švietimo ir kultūros ministerija?)

Patikėtinį tarybos pirm. dr. Antanas Razma informavo, kad iš to milijono norintieji savo projektams gauti paramą, prašymus paduoda Lietuvos Kultūros ir švietimo ministerijai, kuri su atitinkamomis rekomendacijomis turėtų persiųsti LF patikėtinį tarybą. Į Lietuvos Fondo 91.XII.2 laišką, adresuotą Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininkui, gautas sekretoriato pranešimas, kad laiškas persiųstas Kultūros ir švietimo ministerijai, o iš jo dar nėra atsilypimo. Šiandien dar per anksti kalbėti, kokiems projektams Lietuvos įstaigos ar asmenys norėtų paramą gauti ir kam bus teikiama pirmumas. Visokių atveju LF patikėtinį tarybą turėtų tarti paskutinį žodį, kad teikiama parama nepriestartautų JAV IRS ir LF nuostatomis, o taip pat ir steigėjų nurodytiems tikslams. Bent šiuo metu grynai pinigai neturėtų būti siunčiami, nes nekontroliuojama rublio infliacija gali nunešti vėjas visą teikiamą paramą. Kitas reikalas čia nupirktų techninių priemonių apmokėjimas.

LF tarybos nutarimas

Lietuvių Fondo tarybos posėdis įvyko 1991.XII.6 d. savoje pastogėje, Chicagoje. Posėdyje dalyvavo 14 iš 18 esamų tarybos narių. Šiame posėdyje vienu metu terminui perrinktas tarybos pirm. Povilas Kilius, sekretorius Vytautas Kamantas ir valdybos pirm. adv. Algirdas Ostis. Šis tarybos posėdis buvo skirtas apspasvinti tolimesnę Lietuvos fondo veiklą ir kapitalo teikimą.

Jau ankstyvesniam, spalio 17 d. tarybos posėdyje buvo iškilęs

ANTANAS JUODVALKIS

kapitalo likimas. Pasikeitus nuomonėmis, tarybos pirm. P. Kilius paprašė visus tarybos narius pagaltuoti ir savo nuomonę iš anksto atsiųsti raštu, kad lengviau būtų galima padaryti išvadas. Bet tik pusė tarybos narių tai įvykdė, todėl teko gyvu žodžiu išklaušyti posėdyje dalyvaujančių narių nuomones. Suprantama, nuomonės įvairavo. Vieni (ir jų buvo dauguma) pasisakė už sukaupto LF kapitalo nedalumą ir jo gaunamomis pajamomis remti, kaip ir iki šiol, išieivijos lituanistinį švietimą, jaunimą, kultūrinės apraiškas, spaudą ir lietuviškas radijo valandėles bei kitus visuomeninio gyvenimo įvykius. Kitiems atrodė, kad LF pagr. kapitalas yra perleistinas Lietuvai, kaip buvo skelbiama teikiant aukas, nes Lietuva yra laisva ir nepriklausoma, pripažinta daugelio valstybių. Dar kiti galvojo, kad reiktų ir vėl atsiklausti narių, kaip dėl to vieno milijono dolerių buvo padaryta ir patirta jų nuomone, kurią dalį paaugusių sumos skirti Lietuvai ir kurią dalį palikti išieivijos lietuvių išlaikymui remti. Buvo gauta ir narių atsilypimų, kurie entuziastingai anksčiau rėmė vieno milijono dol. atskirimą Lietuvos reikalams, o dabar prašo nesukubėti su pervedimu, nes Lietuvoje ekonominė padėtis nėra nusistovėjusi. Esą geriau naudoti gaunamas pajamas, o ne mažinti sukaupą kapitalą.

Išdiskutavus LF pagrindinio kapitalo reikalingumą išieivijos veiklai ir Lietuvai, prieita bendros nuomonės, kad valstybės mastu tokia suma nesudarys didesnio efekto, o išieivija liktų be nuolatinės paramos. Lietuvos Fondas buvo įsteigtas lietuvių išlaikymo veiklai remti ir tik likvidacijos atveju pagr. kapitalas turi būti atiduotas nepriklausomai nesovietinei Lietuvai. Kadangi Lietuvos Fondas nelikviduojamas, o aukos teikiamos ir toliau, tai apie pagr. kapitalo perleidimą Lietuvos švietimo ir kultūros institucijoms reikalingas specialų narių nutarimas.

Baigus diskusijas, kurios užsitęgė porą valandų, buvo nutarta (vienam pasisakius prieš) padaryti pranešimą lietuvių visuomenei, paskelbiant spaudoje ir per lietuviškas radijo laidas. Pagrindinės to pranešimo mintys: atskirtasis vienas

milijonas dol. yra dovana Lietuvos vyriausybei ir perleistinas prisilaikant veikiančių JAV ir Lietuvos Fondo nuostatų.

Lietuvių Fondo likusis pagr. kapitalas pasilieka nedalomas ir didinamas toliau, o gautomis pajamomis bus remiamas išieivijos ir Lietuvos švietimas ir kultūrinės apraiškos per LF pelno skirstymo komisiją, bendra tvarka.

Visuomenė prašoma aukoti Lietuvos Fondui, kad gaunamomis pajamomis dar stipriau būtų paremtas išieivijos lietuvių išlaikymas ir duotinos stipendijos rimtai pasirušiuotiems profesionalams susipažinti su čia veikiančiomis elektroninėmis ir kitomis priemonėmis, kad įgytas žinias grįžtų galėtų panaudoti savo krašto ir žmonių gerovei (Pilnas tekstas paskelbtas „Drauge“ 1991.XII.14 d. laidoje).

Išvados

Lietuvių Fondo pagrindinio kapitalo klausimas yra įtrauktas ir tarybos nariai nuodugnai ir atsargiai svarstė, iki priejo išvadų. Per mažai buvo atsiliepimų ir paskelbtas tuo klausimu mintis, kad būtų galima daryti platesnes išvadas. Šiandieninė Lietuvos vyriausybės laikysena nežavi išieivijos lietuvių ir dažną vertia pagalvoti apie teikiamą paramą. Nepriklausomybės atstatymo euforija, nubangavusi per visą išieiviją, pradeda atslūgti, o vyriausybės narių, deputatų, politikų ir kultūrininkų politinis būriais lankymasis, nesiskaitant su išlaikymu, vertia pagalvoti, ar mūsų dešimtmečiais sunkiai kaupti fondai verta atiduoti.

Mūsų nuolatinės pastangos ir rūpestiai Lietuvos gyvenimu, pradeda atvesti ir tenka kritiškiau žiūrėti į vykstantį gyvenimą. Atvykstančiųjų elgsena ir beatodairinis skiekimas asmeninės naudos, net panaudojant žudymo įrankius, apvylė ne vieną geradarį. Mūsų išieivija savo darbštumu, geru elgesiu įsigijo pasitikėjimą amerikiečių visuomenėje ir išaukštino Lietuvos vardą, o dabar atvykstančiųjų dalis viską nori sugriauti ir gražinti į mafijos era. Mums reikia daugiau apdairumo ir kritiškiau vertinti padėtį.

Paukštis, kuriam tenka ilgai būti surištais sparnais, pamiršta kaip skraidyti.

P. Maurice

MŪSŲ UŽDAVINYS DABAR

P. PALYS

Tautos Fondas lapkričio 20 dienos išleistame atsišaukime, kreipdamasis į Lietuvos išlaikymo ir jos atstatymo talkininkus lietuvių, sako: „Komunistinė santvarka ir okupacija sugriovė ir nualino visą, kas laisvėje gyvenant buvo sukurta. Mūsų uždavinys dabar yra padėti Lietuvai atsikurti“.

Specialioje Eltos (Vliko informacija) laidoje lapkričio 3 d., nr. 21 buvo rašoma: „Seimas, išsklausęs Tautos Fondo tarybos pranešimą, pasisakė, kad Tautos Fondas testų savo veiklą kaip inkorporuotą, nepriklausomą ir tik jos narių demokratiškai tvarkoma organizacija, kad Tautos Fondas pagal savo nuostatus ir toliau telks lėšas pagelbėti demokratines Lietuvos ir jos ūkio greitesniam atstatymui ir išjungimui i laisvos rinkos ekonomiją“.

Kad laikas nebūtų veltui leidžiamas, kad galimai greičiau ir kuo efektingiau būtų galima pagelbėti Lietuvai tvirtiau atsisoti ant kojų, Tautos Fondo valdyba jau dabar išsiuntinėjo tūkstančius laišku, su kuriais kreipiasi į tautiečius kviesdama ir talką ir prašydama pinigines aukos Lietuvos atstatymui.

„Lietuvos ūkio atstatymas, demokratines institucijas ir krašto apsauga pareikalaus iš mūsų dar didesnių pastangų, negu iki šiol“, rašoma minėtame atsišaukime.

Tautos Fondo valdybos išleistoje lapkričio mėnesio nr. 6 informacijoje valdybos pirmininkas Aleksandras Vakselis sako: „pereiname iš Lietuvos laisvinimo uždavinį per Vliko rėmimą, i mūsų Tėvynės ekonominio atstatymo darbą. Tautos Fondo lėšų teikimui, sustabdžius Eltos leidimą Amerikoje, teks perorientuoti mūsų veiklos garsinimo ir skelbimo būdus. Turėsime leisti savo biuletenį. Sieksime taip pat šio krašto gyventojų finansinės paramos“. Tame pačiame informacijos lape nurodyta ir spalio 31 d. TF keturiose sąskaitose ir fonduose turima turto vertė: Tautos Fondas – Operatyvinis – 493,684 dol., Laisvės izdas ir Atstatymo fondas – 1,666,405 dol. Abinaudės sutartys (Charitable) – 153,988 dol. ir Patikėtinio (in Trust) – 278,092 dol. Iš viso 2,592,169 dol. Be to, lapkričio mėn. Kanados krašto atstovybė ir TF izdą įnešė 60,200 dolerių, o

dosnus aukotojas Pranas Karosas iš Pentwater, MT, padovanojo 2,400 dolerių. TF turi ir nejudomo turto palikimais: 2 žemės sklypai yra Floridoje ir vienas Michigane. Kad išvengus nemažų administravimo išlaidų, tuos sklypus norima galimai greičiau parduoti.

Ne visiems yra aišku, kas tie fondai ar sąskaitos yra, kam jie skirti ir kam tarnauja. TF valdybos pirmininkas Aleksandras Vakselis lapkričio 1-3 d. istoriniame Vliko seime darydamas pranešimą, tuos fondus taip trumpai apibūdino: „Tautos Fondas“ (operatyvinis). Šioje sąskaitoje esantieji pinigai yra skirti Vliko dabartinei veiklai ir uždaviniams finansuoti. TF aukų teikimo išlaidos taip pat yra padengiamos iš šios sąskaitos. Laisvės izdas ir atstatymo fondas. Pagal TF statutą šios sumos yra skirtos išlaisvintos Lietuvos reikalams ir specifiniams Lietuvos atstatymo tikslams. (Kai kurios aukos yra specifiniai skirtos – bažnyčių atstatymui, krašto apsaugai, paminklams ir kt.). Abinaudės sutartys. Šioje sąskaitoje laikomi pinigai yra gauti iš aukotojų, kuriems TF išmoka sutartas palūkanas. Aukotojui mirus, jo paaukota suma yra perkeliama i Laisvės izdą. Patikėtinio sąskaita. Vykdydamas testamentinius palikimus, TF administruoja specifinius išipareigojimus: Bonifacio Matecino – įvairioms lietuviškoms organizacijoms paramai ir Antano Pūro-Vasario 16 d. gimnazijos studentų paramai“.

Lapkričio 26 d. Tautos Fondo būstinėje Richmond Hill, NY, įvykusiame TF valdybos posėdyje pirmininkas Aleksandras Vakselis padarė platų pranešimą apie istorinio Vliko seimo nutarimus ir apie Kanados TF reikalus.

TF turto peržiūrėjimui buvo sudaryta komisija. Susipažinta ir plačiau išsikalbėta su 92 metų TF samatos projektu. Tas projektas bus pasiūstas TF tarybai, kad jis būtų patvirtintas. Nutarta artimiausiu bendradarbiauti su TF taryba ir jos paskirtomis komisijomis. Tą patį dieną pasitarimus turėjo ir TF finansų komisija. Aptarus investavimus, nuspręsta jų investavimus, esančius laisvės ir izdo sąskaitose, investavimo laiką trumpinti.

– Atsiliepk, Aušrele...

Nuėjusi i kambarį Aušra ilgai tylomis su kažkuo kalba. Sugrįžta kažkokia keista, lyg susigėdusi.

– Kas ten buvo?

– Henry...

Iš karto Birutė neįstengia susivokti kas toks Henry.

Lyg girdėtus vardas.

– Ak, Henry! Tasai... Rebekos sužadėtinis? Kogi jis norėjo?

– Jis jau kelintą kartą man skambina... Nori pasimatyti.

– Aušrele, tu juk žinai, kad su juo negali prasidėti!

– Jis labai prašo... Sako, kad tik mane myli...

– Dėl Dievo meilės! Neįkliūk vėl i nemalonumus!

Ką tu jam atsakei?

– Nieko dar... Aš dar pati nežinau, mama... Jis man vis dar patinka... Aš negaliu jį pamiršti...

Tarytum pavojaus signalas SOS signalizuoja Birutė – reikia gelbėti Aušrą! Mergaitė aiškiai klumpeta i šio vyruko pinkles. Gal pavyks dar ją paveikti žodžiais.

– Aušrele... Dukrele... Pagalvok! Aš gi jau sakiau kokios gali būti pasekmės, o tu vis su juo kalbi, griežtai neatsakai! Ne. Ar gali jam tą vieną žodelį ištarti – ne? Ne, ir baigta! O gal... Gal tu jau pažadėjai susitikti, ką?

– Dar ne...

– Būk protinga, Aušrele! Apvarstyk šaltai, kad iš to nieko gero negali būti. Juk jis visiškai i kitokio molio! Kita tautybė ir tikyba yra didelės ir rimtos klūtys! Žiūrėk, tavo tėvas – nors ir tos pačios tikybos, bet pametęs tikėjimą užimanė prisiplakti prie komunistų ir nuėjo su jais...

(Bus daugiau)

SVEČIAS NEBUVĖLIS

ANDRIUS NORIMAS

Romanas

31

„Tai nelaimė! Kodėl ir vėl turėsiu kentėti? Ką dabar darysiu? Reikia pasiūlyti vakarienę... Bet gal aplankyti Arūną? Kaip išsimokėsim už liginę? Juk neturiu jokios apdraudos! Štai, kada reiktų ją turėti! Agentas siūlė, bet neimiau... Pinigų neturėjau. Kodėl vargšas žmogus turi kentėti dvigubai sunkiau? Aušra dar nevalgius... Jau ieško ko nors šaldytuve...“

– Ar žinai, Aušrele, kaip tai atsitiko?

– Ne, mamytė. Man tik mokytojas paskambino.

Jis norėjo tau pranešti. Liepė tik perduoti, kad Arūnas liginė...

– O kokio liginė?

– Nežinau... Man nepasakė, o klaus

nesusipratau...

– Dieve, ką dabar daryt? Ką daryt?

– Pirmiau pavalgyk, Mamytė... Nusiprausk.

– Tiesą sakai... Gerai, Aušrele. Tu paruošk stalą,

o aš einu praustis.

Jau eidama prausyklon šūkteli:

– Paaimk iš šaldytuvo keptinį ir pašildyk keptuvę!

– Gerai, mamytė!

Nesėjus nusiprausti suskamba telefonas. Aušra

atsiliepia ir netrukus pabeldžia motinai i prausyklą.

– Mama! Ponas Parausti nori su tavim kalbėti.

– Aš tuojau! Vieną minutę!

Skubiai užsimetė chalātą dar ant šlapio kūno. Besišluostydama rankšluosčiu veidą išėina i kambarį. Drėgnomis rankomis perima telefono ragelį. Girdi mokytojo gilų baritoną.

– Ponia Vilainienė? Jūs jau iš dukrėlės žinote kas atsitiko... Noriu pranešti kur dabar yra jūsų sūnus.

Jis pasako ligininės adresą ir kambario numerį. Aušra stovi šalia. Ji atspėja apie ką eina kalba, todėl skubiai paruošia popieriaus ir pieštuką. Birutė užsirašo adresą.

– Kada ji galima lankyti?

– Bet kada, ponia. Jūs visada įleis.

– Labai jums dėkinga, pone Parausti... Bet dukte

man nesakė kas Arūnui atsitiko?...

– Ilaužė kairės kojos blauzdos kaulą.

– Dieve mano! Ar tai pavojinga?

– Nenusiminkite! Tai nebaisu! Kai tik ji ap

tvarkys, tai tuojau ir išleis i namus, nes tokių liginų

ilgai nelaiko. Tai nelaikoma rimta liga... Sugipsuoja

koją, o po to liginis gali ir namie gulėti. Retkarčiais

tik pasitikrinti pas gydytoją. Jokių jam dietų, jokių yp

tingų vaistų.

– Labai gerai!... Matote, aš neturiu draudimo...

– Aš tai žinoju. Na, tai iki pasimatymo!

– Ačiū, pone Parausti!

Birutė padeda ragelį, bet rūpestis vis dar

nenuslenka.

– Jis greit sugrįš namo ir turės namie gulėti su

i gipsą idėta koją, Aušrele...

– O kada grįš?

– Nežinau, Aušrele... Greit pavalgykime ir

vaziuokime liginėn!

Abi baigia trūsti virtuvėje. Bevalgant vėl suskam

ba telefono skambutis.

KELIONĖ IŠ MASKVOS Į AMERIKĄ

I. JARMALAVIČIENĖ

Kiek kartų ankštame bendrabučio kambaryje sapnavau prabangius namus, baldus, kilimus, gėles. „Matyti iš vakaro per ilgai vartinėjau katalogus“, šyptelėdavau pabudus. Tą naktį sapnavau bendrabutį. Matyt per ilgai ten gyvenau, kad ir Amerikoje negaliu nuo jo pabėgti.

Didžiausia ryto miegalė, vos sulaukusi pirmosios šviesos, jau sėdėjau plačioje žvilgančioje lovoje. Greitai iš jos iššokau ir atidžiai emiau apžiūrėti kambarį, kiekvieną daiktą paliesdama ranka. Gal mano naktis buvo tikrovė, o čia — sapnas? Paspaudžiau mygtuką, dvelkėlejo šiltas oro gūsis. Užžiebiau stalinę lempą prie lovos, pasėdėjau minkštuose foteliuose, pasisūpau kėdėje, žvilgtelėjau pro langą: mes aukštai, pirmieji ryto žmonės ir jų mašinos atrodė visai mažučiai. Pabudo mano draugė, architektė Dora iš Vilniaus. „Ar nepamiršai, kad mes „Hiltone“?“ — paklausiau.

Atgijo kelionės išpūdziai. Balsu kvatojomės, prisiminusios vakarykštį nuotykį. Abi ilgiausiai ieškojome vandens. Aš jau bučiau atsigulusi be jo. Matyt išgelbėjo Doros architektūros studijos. Ji „atrado“ vandenį. Išsimaudėme ir kaip užmuštos krito miegoti. Šiandien, jau žinodama kaip praustis, nuėjau į vonią, o mano draugė, taip kaip ir aš iš ryto, apžiūrėjo prabangaus New Yorko viešbučio kambarį. Staiga išgastingu balsu ji pradėjo šaukti mane. Pasirodo, Dora paspaudė prie lovos esantį mygtuką. Malonus viryškas balsas angliškai klausė, ko mes pageidautume, o ji juk „vokietė“. Pribėgusi norėjau paaiškinti, bet buvo vėlu. Jau beldėsi į duris. „What can I do for you?“, siūlė savo paslaugas malonus frakuotas tarnautojas...

Vaziuodama į Ameriką sau pažadėjau būti objektyvi, vertindama tarybinę ir kapitalistinę šalis. Ne skirtumai, bet didžiausi kontrastai tarp „Seremetjevo“ ir „Kennedžio“ man jau pirmą dieną įrodė, kad lyginti šias dvi puses tai tas pats, kas išiešti į ringą du ne vienodo svorio kategorijų boksininkus.

Abejingas rusiškas balsas pakartotinai skelbė, kad skrydžio į Washingtoną nebus. Keleiviai, nedažnai susiruošiantys už vandenyno, nerimavo. Bijodami pavėluoti kiti net prieš kelias dienas susirinko čia iš toliausių kampelių ir iš Lietuvos taip pat. „Bet kodėl neskrenda? Kokia priežastis?“ nėra ko paklausti, niekas nežino. „Neparuštas lėktuvas“, kažkas paaiškino.

Taip bebėginėjantis, besiteiraujantis iškankino visą parą. Vėlai vakare sužinojom, kad lyg tai išskrisime kitą dieną. Laukė antra, kai kam ir trečia bemiegė naktis. Pradėjome rodyti charakterius, reikalauti viešbučio, skundėmės, kad nėra vietų saugojimo kameroje, ir mes nežingsnio negalime žengti nuo savo lagaminų. Ne visiems užteko vietos atsistoti ant kietų suolo. Skrydžio draugai draugiškai keitėmės, leisdami pasėdėti visiems, tačiau dauguma snūduriavo pasieniais, kiti susikūpinę ant savo ryšulių.

Viešbutį tai naktį iš kokių 20 lietuvių pavyko gauti tik vienai vilniškei, profsąjungų lyderei, turinčiai didžiulę kelionių patirtį, Laimai. Ji į Ameriką skrido bent trečią kartą, o ankstesnius leidimus išvykti gaudavusi pas patį Šepetį. Bene labiausiai „Arofloto“ tar-

nautojai reagavo į ryžtingą lietuvių tvirtinimą, kad, jeigu jie neduos jai viešbučio, ji atvesianti „Vzgliadą“. Buvo pats gražusis Lietuvos atgimimas ir gal dėl to mes, skrendantys lietuviai, iki tol visai nepažįstami, jautėmės savi, savi. Iš kalbos ir akių pažinę vieni kitus, rinkomės į bendrą ratą. Sustatėme lagaminus viduryje, ir apstoje juos, pamainomis saugojome.

Laimos kamabryje iš vakaro paeiliui visi išsimaudėme, o ryte apsiprausėme akis. Toks nepaprastas draugiškumas gelbėjo nuo įtampos, kuri vienam būtų buvusi sunkiai pakeliamą. „Aeroflotas“ nesivaržydams kiekviename žingsnyje kaltino ne save, kad visiškai nesirūpina žmogumi, o tave, kad tu, užuot sėdėjęs namuose, skraidžioji po pasaulį, sukeldamas jam visokių rūpesčių.

Tarybinis lėktuvas vėlavo daugiau kaip parą. Atsilošus minkštose kėdėse buvo galima miegoti, bet nuovargis, nerimas virš Atlanto, nežinomos žemės laukimas, neleidė nė minutei sudėti akių. Buvo aišku, kad New Yorką pasieksime vėlai vakare, o mano kelio pabaiga — Minnesotoje. Kiti skrido į Chicago, Miami, Los Angeles, Bandžiau save raminti ir įtikinėčiau nors trumpam patsaukti. „Reikės tvirtai stovėti ant kojų, nes svetur tikrai niekas nepasirūpins“. Dvi naktis nemiegojusios akys neklaušė mano protą patarimų užsimerkti. Jos dariniai sutarė su to meto būsenai: nieko nepažinti, kažką nepaprasto pajusti, išgirsti, suuoti.

Buvo pats vidurnaktis: 12 valanda New Yorko laiku. Kokių rėmėsi į Amerikos žemę, kvėpavome jos oru. Kur gi tas išsivajotas stebuklas? „Kennedis“ tvieskė visomis spalvomis. Gerai, kad atvykome naktį. Šio tamsos ir besikeičiančių šviesų žaismo neužgožė joks visos viešnagės Amerikoje metu matytas reginys. Bet tai dar nebuvo didžiausias stebuklas. Jis — priešaky.

Negalėjome pilnai džiaugtis tuo, ką matėme. Išlipę pajutome baisų nuovargį. Dvi nemiegotos naktys mano gyvenime kol kas buvo rekordas. Atrodo laukė trečia. Norėjosi kur nors nuošaliai nugriūti ir atsipalaiduoti. Į tolesnį kelią tik ryto vakare. Žvilgsniu apmetiau aerouosto platybes, kur čia reikės pasidėti. Nebuvo nė vieno žmogaus, snaudžiančio ant suolo kaip Maskvoje. Visi žvalūs, nuotaikingi dabar sveikino rusų lėktuvo keleivius. Iš toli šypsojosi TSSR pasiuntynys Amerikoje. Buvome pasirodę įsivaizduotoms varginančioms procedūroms. Bet viskas vyko neįprastai sklandžiai. Tvarkingai išsiriškė, vorele praėjome pro svarbų postą. Kiekvieno pase, atsakingas asmuo įrašė, kad mes legaliai atvykome į JAV ir galime čia pasilikti pusę metų. Pasidžiaugėme aerouostu, laukiantiems davėme žinią, kad mes jau New York'e atpažinome lagaminus ir, palikę daiktus vienoje vietoje, atsідūrėme jaukioje salėje.

Informavo, kad čia išrašys leidimus nakvynei į „Hiltono“ viešbutį. Mes lietuviai ir toliau tebedraugavome. Kiekvienoje sunkesnėje situacijoje atsisardavo bent vienas, gelbstintis grupę. Laima „išplėšė viešbūtį, kauniečiai Maskvoje „suorganizavo“ greitus pietus. Šioje Atlanto pusėje atėjo mano

Lemonte susirinkę lietuviai džiaugiasi iškilėmis.

Nuotr. J. Tamulaičio

eilė. Padėjau saviems susikalbėti. Išgirdusi apie viešbutį, greitai perdaviau visų bendrus nuostatus. „Mes neturime dolerių už jį sumokėti“. Maloni mulatė patarnautoja nuramino: „Jums ir nereikia jų turėti. Argi Jūs kalti, kad atskridote naktį?“. „Pan American“ kompanija leido gyventi viešbutyje, maitintis jo restorane, naudotis kitais patogumais nemokamai iki tolimosios skrydžio. Man, pavyzdžiui, iki kitos dienos vakaro. Išverčiau fantastinę naujieną. Iš džiaugsmo ėmėme glebėsiuotis. Greitai susiskirstėme, kas su kuo gyvens, nes kambariai — dviečiai. Mes pasilikome su Dora.

Jūsų laukia aerouosto taksi. Prašome eiti su manimi, — mandagiai pakvietė uniformuotas misteris.

Kada gi praeisime muitinę, — garsiai nusistebėjau aš. Šiek tiek nerimaudama dairiausi, kur dingio lagaminas, nes per tą nakvynės rūpestį ir vertimą jau senokai buvau pametusi jį iš akių. Labiau patyrę kelionės draugai skaniai juokėsi. Pasirodo, amerikiečių muitinė mes jau praėjė, o visų daiktai, sukruti į krovinių autobusuką, buvo jau kelyje į viešbutį.

Dievė mano, nejaugi tie besišypsantis juodukai draugiškai sveikinę atvykusius, padėję mums nešti lagaminus buvo muitininkai? Amerika — pirmoji užsienio šalis, kurią aplankiau, todėl ir muitinę išvaizdavo tokią, kokią mačiau Maskvoje. „Krate“ iki nuogumo, garsiai ir įtariai kamantinėjo, nesišypojo.

Sulaukiau tikro stebuklo. Ne vieno! „Labanakt!“, — pasakiau Dorai ir užmigau.

Amerikiečių „Boeingas“ be išibėgimo strėlė kilo į dangų. Kaimynystėje sėdėjo jauna šeima. Kokių aštuonerių metų vaikelis aiškiai man pavydėjo vietos prie lango. Saulėta ankstyvo pavasario diena ir lėktuvas suteikė galimybę per nepilnas dvi valandas apžvelgti pusę šalies. Mažylis glaudėsi man apie petį, kėlė galvutę, nerimo vietoje. Atsipašinėdama manęs, mama jį nepiktai subarė. „Vaikai vienodi visame pasaulyje“, pasakiau jai ir užleidau berniukui trokštamą vietą. Savo poelgiu pelniau didžiausią tėvelių palankumą, tačiau dabar aš „lipau iš savo kėdės“, glausdamasi prie mažamečio smalsuolio — „Tilpsime dviese?“ — kartą paklausiau ir mirktelėjau. Abu prikišome nosis prie lango, apžiūrindami mažutę Ameriką. Stebėjome jos didybę, kažką kalbėjome, jau vadinome vienas kitą vardais. Dėkui labai patiko, kad aš kartu su juo „prilipau prie stiklo“. Atsitiesiau ir apsidairiau. Nė vienas iš suaugusiųjų

neteikė tiek daug dėmesio langui. Aplinkiniai matyt manė, kad aš pirmą kartą nuostastavimus. „Mes neturime dolerių už jį sumokėti“. Maloni mulatė patarnautoja nuramino: „Jums ir nereikia jų turėti. Argi Jūs kalti, kad atskridote naktį?“. „Pan American“ kompanija leido gyventi viešbutyje, maitintis jo restorane, naudotis kitais patogumais nemokamai iki tolimosios skrydžio. Man, pavyzdžiui, iki kitos dienos vakaro. Išverčiau fantastinę naujieną. Iš džiaugsmo ėmėme glebėsiuotis. Greitai susiskirstėme, kas su kuo gyvens, nes kambariai — dviečiai. Mes pasilikome su Dora.

Kalbėjome apie viską: gyvenimą, politiką, meilę. Naujieji draugai ant lapelio rašė savo adresą, kviesdami aplankyti jų namus Kalifornijoje. Dėkas jau nesivaržydama iš kitos pusės tampė mane už rankovės, rodydama Michigano vandenį, kitas idomybes. Artėjome prie miestų dvynių: Minneapolisio ir Saint Paulo. Žemėlapy pažymėti dviem sūbiusiais apskritimais, iš lėktuvo

jie atrodė kaip vienas. Temo! Ziebesi pirmieji žiburiai.

Išlipusi iš toli atpažinau savuosius, nors buvau mačiusi tik nuotraukose. Jie mane — taip pat. Labai bijojau, kad tik nebūtų pažinę iš šampo, kuris sakė, ženklina kiekvieną tarybinį turistą.

Ir prieš, ir kelionėje daug galvojau apie šiuos pažįstamus nepažįstamuosius. Jaučiau jiems nepaprastus jausmus: jau iš anksto didelį dėkingumą už parodytą Ameriką, gal draugiškumą, o gal net meilę. Maniau, viską išsakysiu iš karto, pirmomis susitikimo akimirkomis. Laukiančiųjų jūroje mačiau tik du siluetus: vyrą ir moterį David ir Donna. Jie vis artėjo. Dar keli žingsniai... pulsiu jiems į glėbį, išbučiuosiu. Nežinau, kas mane sulaukė: draugiškai paspaudėme vieni kitiems rankas.

TAUTOS FONDAS, AMERIKOJE REGISTRUOTA PASAULINĖ LIETUVIŲ ORGANIZACIJA, DĖKOJA IR SVEIKINA:

DĖKOJA VISIEMS, TALKINUSIEMS JO DARBUI, VISIEMS AUKOJUSIEMS LIETUVIŲ IŠLAISVINIMUI IR LIETUVIŲ ATSTATYMU. TIK JŪSŲ DĖKA BUVO SUKELTA VIRŠ \$5,000,000.

TAI JŪSŲ PASIŠVENTIMO IR PASIAUKOJIMO VAISIUS LIETUVAI!

LINKIME LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ, 1992 METŲ!

TAUTOS FONDO TARYBA IR VALDYBA

DĖMESIO

viesiems norintiems susigrąžinti išlikusį nekilnojamąjį turtą LIETUVOJE!

1991 metų birželio 18 dieną išleistu LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMU, lietuviai norintys susigrąžinti išlikusį nekilnojamąjį turtą Lietuvoje, kaip:

1. Žemę
2. Miškus
4. Ūkinis-komercinius pastatus
4. Gyvenamuosius namus

TURI BŪTINAI PADUOTI prašymus dėl turto atgavimo iki 1991 metų gruodžio 31 dienos.

Šiuo skubiu reikalu jums gali patarnauti **Juridinė Agentūra „JusCon“ Lietuvoje** ir jos atstovai Kanadoje. Visi dokumentai pristatomi į vietines savivaldybes, pagal turto vietą Lietuvoje, per 3-4 dienas nuo jų užregistravimo. Suinteresuoti asmenys prašomi kreiptis:

tel. (416) 767-8711
FAX (416) 536-1263 Toronto.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus.
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629

(312) 778-2233

- INCOME TAX — INSURANCE**
- Namų pirkimas ir pardavimas
 - MLS kompiuterių ir FAX pagalba
 - Veltui namų įvertinimas
 - Greitas ir sąžiningas patarnavimas
 - Visi agentai kalba lietuviškai
 - Nuolaida pensininkams

MLS

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Realtor

Irena Bilnstrubienė, Realtor Assoc.

Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7678

HELP WANTED

Reikalingi sluvėjantys kasdienių suknelių siuvimui iš sukirptų medžiagų. Užmokestis nuo išdirbio (akordinis). Kreiptis: 312-868-9236. Kalbėti lenkiškai arba angliškai. Palikti žinią (message).

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Tel. — (708) 424-8654

(312) 581-8654

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI.

Turite Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmestį. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUNIS

Ar jūs patenkinti savo drauda ir investicijomis? Paskambinkite ir patikrinkite. Gal mes galime sutaupyti jums pinigų.

Angėlė Kavakas

(708) 579-5585 arba (708) 257-8652

ThePrudential

ADALBERTO STANEIKOS

monografija, vertinga dovana įvairiom progom, ypač kalbančioms, angliškai. Feliksas Andriūnas, artimai pažinęs, rašo apie dailininko-diplomato gyvenimą, cituojami diplomatų, dailininkų, menininkų atsiliepimai. Kūrybą aptaria Paulius Jurkus. Monografijoje patalpinta spalvotos reprodukcijos ir j.b. paveikslai.

Monografija gaunama „DRAUGE“ 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 ir pas leidėją F. Andriūną, 155 Greenwood Ave., Wyncote, Pa. 19095. Kaina 33 dol. su persiuntimu.

Siunčiame į Lietuvą

maisto paketus nepasiturintiems ir neturintiems giminių Amerikoje. Labdaryų Sąjungos konteineris išvyksta gruodžio pabaigoje, su pieno milteliais kūdikiams, maistu vaikams, kepimo aliejumi ir t.t.

Norintys prisidėti prie šios siuntos, aukas gali siųsti šiuo adresu:

Lithuanian Catholic Charities

2636 W. 71 Street

Chicago, IL 60629

Galite nurodyti, kokio miesto „Caritas“ organizacijos skyriui perduoti nusiųstą maistą.

LIETUVIAI, KURIE TURI LIETUVOJE TURĄ

IR NORĖTŲ VĖL ATGAUTI SAVO SODYBAS, ŪKIO ŽEMES, KAIMUS, MIŠKUS, DVARUS, NAMUS MIESTE, IR NAMUS KUR KITUR.

PRAŠAU KREIPTIS Į

KAZIMIERĄ RAMANAUSKĄ

LOS ANGELES (213) 662-3963

Lietuvių būrys Norilске Sibire ieško savo artimųjų kaulų...

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS K. KARUŽAI

Gavome Jūsų laišką, bet tėtis nusilaužęs ranką, todėl aš rašau Jums.

Siunčiu Jums nuotrauką iš Sibiro, kur buvome vasarą. Ten buvo labai didelė ekspedicija (apie 50 lietuvių, taip pat daug latvių ir estų). Statėme paminklą Lietuvos, Latvijos ir Estijos karininkams, kalėjusiems ir žuvusiems Norilsko lageriuose.

Norilskas – labai baisus miestas. Jis išties pastatytas ant žmonių kaulų, nes toje vietoje buvo lageriai. Visur pilna griuvėsių, šiukšlynų. Aplink miestą stovi daug gamyklų, perdirbančių vario ir nikelio rūdą, ir jos labai teršia aplinką. Gamta aplink miestą beveik visai išnykusi, o dūmai graužia akis ir gerklę. Bet žmonės Norilске gyvena malonūs – jie mums daug kuo padėjo.

10 rugpjūčio buvo paminklo atidarymas. Po eisenos su vėliavomis per miestą visi susirinko prie paminklo. Atėjo ir nemažai norilskiečių. Trys kunigai (lietuvių, latvių ir estų) pašventino paminklą ir laikė šv. Mišias žuvusiųjų atminimui.

Kitą dieną 20 lietuvių važiuojo prie Lamos ežero, kur buvo ištremtas mano senelis. Ten labai graži gamta: kalnai, miškai, kriokliai. Savaite laiko mes ėjome į turistinį žygį po kalnus. Gyvenome palapinėse, valgyti virėme ant laužo, maudėmės kalnų upėse. Gerai, kad buvo mažai uodų, tai nebūtinai sukančiodavo. Paskutinę naktį labai smarkiai lijo, patvino upė ir vos nenuėmė mūsų palapinių. Teko pasitraukti į kalną. Po to garlaiviu perplau-

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1991 m. gruodžio mėn. 19 d. 5

kėme į Norilską ir lektuvu grįžome į Lietuvą kaip tik tą dieną, kai Maskvoje įvyko pučas. Gerai, kad nugalėjo demokratai ir Lietuva vėl tapo laisva.

Dabar vėl mokausi, sekasi neblogai.

Lina Jasulaitytė

P.S. Jos senelis, sav. kūrėjas, Vyčio Kryžiaus Kavalerius, buvo ištremtas į Sibirą 1941 metais. Po kelerių metų grįžo į okupuotą Lietuvą pas sūnų Kaune ir, nesulaukęs Lietuvos laisvės, mirė 1989 m., palaidotas Panevėžio kapinėse, kur ir jo žmona Elena Jasulaitienė ilsisi.

NAUJOS KNYGOS JAUNIMUI

Sonės Pipiraitės-Tomarienės eiliuota knyga „Pajūralio pagrandukas“, kurią išleido JAV LB Švietimo taryba, yra skirta mokyklinio amžiaus jaunimui. Į šią knygą autorė sudėjo 11 pasakų. Daugumas pasakų yra gyvulinio analoginio ir pamokomojo pobūdžio. Pasakose autorė vartoja mitologiją, lietuvių liaudies tradicijas, o taip pat giliai išryškindama lietuvių liaudies buitines priemones. Pasakų kalba yra žaisminga, gyva. Gražus eilučių rimavimas suteikia visoms pasakoms lengvumo formą. Pasakose „Neregėta negirdėta“ pasakų veikėjai pagavo Nemune krokodilą ir...

„Suriaumojo drūtas liūtas, Sekant pasakas nebūtas“...

arba atžygiavo šimtas dramblių užgesinti ugnį. Čia autorė įveda į lietuviškas pasakas negirdėtus, neregėtus veikėjus.

Pasakose „Katinas puikuolis ir žvirblis gudruolis“, keliamas katinų tuščias išpuikimas. Jis taip aukštai kėlė savo giminę, kad net protėvius dievais

vadino. Tikrai vieną dieną vargšas katinėlis susigundė šeiminkinės grietine, užtai buvo lyg koks žvėris skaudžiai perlietas botagu ir išgrūstas laukan per duris. Vargšas katinėlis skaudžiai pergyveno tokią gėdą, o žvirblis leipo tik iš juoko. Dilgynė pasislėpęs katinėlis prisiekė atkeršyti žvirbliui už juokus visus. Toliau toje pasakoje yra analogiškai perteikiamos žvirblių vestuvės, su visomis lietuvių liaudies tradicijomis. Pavyko katinėliui nutverti jauniki žvirblį neakyla. Tikrai žvirblis gudrumu įstengė išsiplešti iš puikuolio katino nagų.

Pasaka „Paskendusi piliis“ yra mitologinė pasaka apie marių dievaitę Vaivą ir stabą Kovą. Autorė šioje pasakoje labai plačiai naudoja palyginimus, tuo išryškindama dievaitės grožį ir praeities didybę. Žaibas atkeršijo stabui Kovui už marių dievaitę, o marių dievaitę Vaivą, ranka perbraukdama per dangų, pasirodo jame vairovystės juosta. Autorė pasaką užbaigia, kad Vaivos ryškė mums turi priminti visą laiką:

Gerbti ir mylėti taiką, Kad vaivorykštė jinai Šviestų žemei amžinai!

Čia tik suminėju kelias

pasakas, bet ir kitos yra labai patrauklios, lengvai skaitomos ir įdomios. Autorės plačiai naudojami palyginimai suteikia stiliui lengvumą. Lietuviška visuomenė, o ypačiai jaunimas, turėtų tikrai džiaugtis ir būti dėkingi autoriui už tokią gražią eiliuotą pasakų knygą. Šiai knygai iliustracijas paruošė Rasa Sutkutė.

Taip pat Švietimo taryboje galima įsigyti Zigmą Gavelio eilėraščių knygelę „Voro tinklas“. Šią knygelę autorius yra išleides pats savo lėšomis. Knygelė yra gausiomis Irenos Jagėlienės iliustracijomis. Eilėraščiuose apdainuojamas tėvynės ilgesys, gimtųjų laukų grožis, šventės ir daug eilėraščių skirtų mamytėms. Eilėraščiai neilgi, lengvai skaitomi, todėl labai tinkantys mokyklinio amžiaus mokiniams.

LB Švietimo taryboje, be šių paminėtų knygelių, galima įsigyti ir kitų, išleistų čia ir Lietuvoje. Švietimo taryba skiria didelį dėmesį knygų skaitymui ir jų pagrindinis tikslas – įskiepyti jaunimą pamilti knygą. Pirm. Regina

Kučienė paminėtas knygas išsiuntinėjo lietuviškų mokyklų mokytojams ir rekomenduoja jas skaitymui.

Nijolė Nausėdienė

A.†A. JADVIGA JASIŪNIENĖ

Mirė 1991 m. gruodžio 10 d. Lietuvoje, Vilniuje. Palaidota gruodžio 13 d. Vilniaus kapinėse. Pasiliko nuliūdę: duklė Loreta, sūnūs Paulius ir Egidijus, sesuo Genovaitė, broliai Vytautas ir Matas Jasinevičiai ir kiti gimines.

Lietuvių Respublikonų Lyga

Tel. 708-985-4905.

Mylimai Motinai

A.†A.

ONAI IZOKAITIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos sūnų JONĄ IZOKAITĮ ir jos žentą ROMĄ PUODŽIŪNĄ bei jų šeimas.

LSK „Neris“

A.†A.

LEONUI ZDARŽINSKUI

mirus, jo žmoną ONUTĘ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Pranas ir Marytė Nėniai

A.†A.

OLGAI SKIRPSTŪNIENEI

mirus, dukrą IRENĄ SLAVINSKIENĘ, jos vyrą EUGENIJŲ, sūnų ALGIMANTĄ su šeima ir visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Dr. Birutė Raulinaitytė
Rūta ir Rimas Mulokai su dukromis

Padėkos ir Prašymo Pamaldos ruošiamos šv. Kalėdų metu – gruodžio 25 d., iki sausio 1 d. Imtinai Mariljonų koplyčioje prie „Draugo“

Prašau jungti mano atžymėtas intencijas į kalėdinės oktavos šv. Mišias ir maldas:

☐ Padėka Dievui už šiuos metus	☐ Prašant laiming. ateinančių metų
☐ Padėka Marijai už globą	☐ Prašant sveikatos
☐ Padėka už gautas malones	☐ Prašant ramybės šeimoje
☐ Padėka už taiką pasauly	☐ Prašant santūrumo malonės
☐ Už lietuvių Sibire, gyv. ir mir.	☐ Prašant Lietuvai laisvės
☐ Už šeimos mirusius	☐ Prašant pašaukimų į dvasinį luomą
☐ Už vaikus	☐ Ypatinga intencija

Mano kalėdinė auka Oktavai

Vardas, pavardė

Adresas

MARIAN FATHERS, 6336 S. Kilbourn Ave.
Chicago, IL 60629

A.†A. STASĖ INDREIKIENĖ

Gyveno Downers Grove, IL. Mirė 1991 m. gruodžio 17 d. 7:45 val. ryto, sulaukusi 93 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Lesčiuose. Amerikoje išgyveno 42 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duklė dr. Meilutė Indreika-Biskis, žentas Kęstutis, sūnus Matas „Geras“, marti Marian. Anūkai: Indrė, Aras, Tauras ir Markus.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, gruodžio 18 d. ir ketvirtadienį, gruodžio 19 d. nuo 2 iki 9 v.v. S. C. Lack ir Sūnūs koplyčioje, Palos Funeral Home, 11028 S. Southwest Hwy, Palos Hills, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 20 d. Iš koplyčios 9:15 val. ryto bus atlydėta į Pal. J. Matulaitio Misijos bažnyčią, Lemonte, kurioje 10 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Šeima prašo nukreipti aukas Lietuvių Fondui arba Pasaulio Lietuvių centrui.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę duklė, sūnūs, žentas, marti ir anūkai.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack ir Sūnūs. Tel. 708-974-4410.

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-3852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:

11028 Southwest Hwy. • Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. • Hickory Hills

2424 W. 69 St. • Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti

skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

Gerbiamieji,

Mažame pasaulio kampelyje, Lietuvoje, drąsūs, laisvei pasiryžę žmonės išsikovoję nepriklausomybę, nebijodami didžiulių kliūčių ir užsipelnydami pasaulio pagarbą.

Baisiuose sunkumuose jie įstengė išlaikyti lietuvišką identitetą ir kultūrinį palikimą. Ir dabar, tokiu sunkiu tautos atstatymo metu, jie drįsta pasireikšti pasaulio kultūrinėje plotmėje, rengiant Tarptautinį teatro festivalį Vilniuje, 1993 metų pavasarį. Šį ryžtingą užsimojimą remia Kultūros ministerija, Vilniaus meras ir daugelis kitų valdžios bei privačių asmenų.

Svarbiausios teatrinės grupės iš Amerikos, Europos, Afrikos ir Tolimųjų Rytų yra kviečiamos dviems savaitėms į Vilnių. Tuo laiku bus statomi spektakliai, pravedami scenos meno kursai. Pabaltiečių teatralai turės progą pasidalinti patirtimi su savo kolegomis iš viso pasaulio.

Tai žingsnis, reikalaujantis daug drąsos iš tautos, kuri tebekovoja dėl pačios egzistencijos.

Festivalis atkreips pasaulio, (ypatingai tų kurie formuoja pasaulio opiniją), dėmesį į pozityvius įvykius Lietuvoje. Tai bus puiki proga žurnalistams ir lankytojams asmeniškai susipažinti su turtinga Lietuvos kultūra ir lietuvių nuostata, o Lietuvos žmonėms festivalis pateiks veikalus, kurie jiems buvo penkiasdešimt metų uždrausti. Lietuviai ir užsieniečiai daugelyje užsieniųjų dalyvaus kartu. Festivalio pajamos ir teigiami užsieniečių atsiliepimai bus Lietuvai neapsakoma parama ir pagalba.

Šis „langas į Vakarus“ bus kultūrinė šventė, politinis pareiškimas ir ekonominė paskata.

Visi kviečiami prisidėti prie festivalio įgyvendinimo ir pasisiekimo. Kiekvienas paaukotas doleris taps kovos doleris Lietuvai. Net ir mažiausia auka turės didelę reikšmę įgyvendinant įvykį, kuris atvers Lietuvą pasauliui.

Su nuoširdumu ir pagarba,
Bernard Sahlinas

Siunčiu auką paremti Tarptautinį teatro festivalį Lietuvoje.

Vardas ir pavardė

Adresas

Telefonas

Auka \$

Nuo pajamų mokesčių nurašomą čekį prašome rašyti: LITHUANIAN INTERNATIONAL THEATER FESTIVAL ir siųsti:

Aleksandras R. Domanskis
Rose and Hardies Law Firm
150 North Michigan Avenue
Chicago, Illinois 60601

APLINK MUS

x Artinasi Kalėdų šventės, kurios šiemet bus ateinančios savaitės trečiadienį, gruodžio 25 d. „Draugas“ išeis ateinančią antradienį, paskui pagal sutartį su paštu tik penktadienį, gruodžio 27 d. Korespondencijos reikia siųsti anksčiau. Kalėdų dieną „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuve nedirbs, bet ketvirtadienį, gruodžio 26 d., dirbs kaip visomis dienomis.

x „Jonis“, kaimiškos muzikos ansamblis iš Šiaulių koncertuos 1992 m. vasario 2 d. 3 val. p.p. Chicagoje Jaunimo centre. Visi kviečiami atsilankyti. Bilietai gaunami Margučio raštinėje ir Vaznelių parduotuvėje. Koncertą rengia Margutis.

x Ona Norvilienė jau ruošia tradicinius kūčių valgius Chicagoje ateinančių kūčių. Kūčios prasidės sekmadienį, gruodžio 22 d., 3 v. p.p. Mišiomis Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x JAV LB krašto valdybos Socialinių reikalų taryba 1991-93 metams sudaro Birutė Jasaitienė – pirmininkė, Aldona Šmulkšienė – sekretorė, Linas Norušis – išdinininkas, dr. Regina Kulienė – Lietuvos Vaikų Vilties komiteto pirmininkė, Julija Saulienė – vykdomoji vicepirmininkė ir socialinių programų vadovė. Kun. Antanas Saulaitis – vicepirmininkas imigrantų reikalams, dr. Petras Kisieličius – vicepirmininkas specialiejiems reikalams, Juozas Zygas – vicepirmininkas spaudai – informacijai, Birutė Vindašienė – vicepirmininkė ryšiams su JAV LB apylinkėmis, Laima Vanderstoep – vicepirmininkė Lietuvos vargšų vaikų pagalbai, ses. Margarita Bareikaitė – vicepirmininkė specialiejiems reikalams, Vladas Čyvas – vicepirmininkas specialiejiems reikalams.

x Ateitininkų kūčios – sekmadienį, gruodžio 22 d. 3 v. p.p. JC didžiojoje salėje. Vietas rezervuoti reikia skambinti jau dabar Valerijai Žadeikienei 708-424-4150.

x Naujų Metų pokylis, kurį rengia Lietuvių Opera, įvyks Jaunimo centre gruodžio 31 d. 7:30 val. vak. Dar galima užsakyti vietas pas to pokylį šeimininką Jurgį Vidžiūną, paskambinus jo telefonu 312-767-5609. Jis teikia visas informacijas ryšium su Naujų Metų baliumi, kurio metu bus svečių mašinos saugojamos policijos. Kviečiame dalyvauti ir tuo padėti mūsų Operai šį pavasarį pastatyti naują operą.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI 7-7747.

x „Kalba Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. 7 modeliai. Gradinskas, 2512 W. 47 St., Chicago, IL, 60632, tel. 312-376-1998. Garantuotas visų vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia – paskambinkit.

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Denglams ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 312-434-9656 arba
312-737-1717

x Arkiv. Jonas V. Bulaitis, buvęs Iране, paskirtas pranciškūnų į Pietų Korėją. Arkivyskupas yra buvęs Vatikano pasiuntiniu Afrikoje, Iране. Kildes iš Anglijos lietuvių šeimos, kalba gerai lietuviškai, yra bažnytinės teisės daktaras.

x „American Baltic News“ gruodžio laida išėjo iš spaudos ir pasiekė skaitytojus. Šis numeris skirtas Lietuvos, Latvijos ir Estijos kalėdinėms tradicijoms aprašyti. Apie lietuvių kalėdines tradicijas ir Kalėdų eglutę rašo viena iš redaktorių Giedrė Ambrozaitienė, be jos, dar redaguoją Joseph Ambrozaitis ir kt. Leidžiamos naujosios Kalamazoo, Mich.

x Operos meninė veikla savo finansine auka remia muz. Jurgis Lampsatis, Zuzana ir Andrius Juškevičiai, Leonas Dauskas, Eugenija Kolupailaitė, Emilija ir Augustas Pretkeliai, Julius Karsas, Kazys Černius, Marija Ročkuvienė, Juozas Mažeika, Petras Gruodis, Lilija ir Antanas Kušeliauskai, Jadvyga Tamaševičienė, Dana Sved, Jonas Kasčiukas, Aleksandra Kavaliūnienė, Leonas Barmus, Marija Sedukis, Rasa ir Domas Lapkai iš Chicago, Valerija ir Kazys Barmai iš Los Angeles, Albina Lipčienė iš Putnamo, Ct., Marija Vilutienė iš St. Petersburgo, Fl., Jonas Rimkūnas iš New Buffalo, Mi. Jie taip pat grąžino ir laimingųjų bilietų šakneles, kurių traukimas įvyks per Naujų Metų pokylį Jaunimo centre.

x Lietuviai, kurie turi turta Lietuvoje ir nori jį atgauti, turi užpildyti formas, kurios turi pasiekti Lietuvą iki gruodžio 31 d. JAV LB Socialinių reikalų taryba pildė formas Vysnesių centre Chicagoje, 2711 West 71st St. Formos bus pildomos ketvirtadienį ir penktadienį.

x „Šaltinėlis“, Chicago, Ill., šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina savo gimines, draugus, klientus ir kaimynus. Linkime visiems linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų 1992 Metų. Savininkai – Teresa ir Povilas Urbonai.

x TIK 79 ct. SVARAS už siuntinių persiuntimą į Lietuvą su pristatymu į namus. Svečiams iš Lietuvos tik 69 ct. svaras. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Minumumas – \$20. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x PASKUBĖKITE! Mes turime tiesioginius kontaktus su Lietuvos advokatais, prekybos bei biznio organizacijomis. Padėsime atgauti jūsų turta Lietuvoje, nusipirkti žemės sklypus, namus, įmones. Turime daug pasiūlymų dėl bendrų įmonių steigimo. Lauksiu ir jūsų pasiūlymų. Rašyti, skambinti: Petras Pakėnas, 3051 S. Ocean Blvd., Boca Raton FL, 33432; tel. 407-392-7916.

x American Travel Service parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi kristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New York, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Taip pat tarnavimą atlieka ir grįžantiems į Lietuvą. Taip pat darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima toliau atsiti. Kreipkitės į American Travel Service 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642. Tel. 708-422-3000.

x „American Travel Service“ parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi kristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New York, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Taip pat tarnavimą atlieka ir grįžantiems į Lietuvą. Taip pat darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima toliau atsiti. Kreipkitės į American Travel Service 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642. Tel. 708-422-3000.

x Dabartiniai Vaikų namelių auklėtiniai linksmi dainuoja, o baigusieji mokyklėlę šiltai prisimena savo pirmąją mokyklą. Šią savaitę, išgirdusi, kad mokyklėlė susidarys stambių išlaidų prisitaikant prie Chicago naujų apsaugojimo prieš gaisrą įstatymų, buvusio Vaikų namelių auklėtinio mamytė asmeniškai atskubėjo su auka. Jai nuosirdus už tai aciū.

x Kun. Petras Daugintis, SJ, atnašaus šv. Mišias gruodžio 22 d., sekmadienį, 11 val. California Gardens Nursing Center. Tuoj po Mišių bus kūčios. Šv. Mišias ir kūčias organizuoja Lietuvos Dukterų draugija.

x Agr. Antanas Šantaras iš Tinley Park užsakė savo anūkui Kęstučiui P. Bojevui, studijuojančiam mediciną Urbanoje, „Draugą“ kaip kalėdinę dovaną. Naudinga, kad ir kiti užsakytų savo vaikams ar draugams lietuvišką laikraštį, rišantį skaitytą su lietuvišku kamieniu.

x A. a. Juozas Takulinsko atminimui žmona Juzė Takulinskienė ta proga paaukojo 100 dol. „Draugo“ stiprinimui, lietuviško žodžio palaikymui. Nuosirdus aciū.

x Halina ir Zigmas Moliejai gimėms ir draugams linki giedrų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką „Draugui“ paremti.

x Antonina Repšienė, Chicago, Ill., šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina gimines, draugus bei pažįstamus ir visus geros valios lietuvius ir linki visiems gausios Dievo palaimos. Vietoj šventinių sveikinimo kortelių skiria 25 dol. auką „Draugui“ paremti.

x Janina Paškus, Oak Lawn, Ill., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir Naujais 1992 Metais. Ta proga skiria 50 dol. auką „Draugui“.

x Pratešė prenumeratą su 15 dol. auka: Danutė Garbonkus, Chicago Ridge, Ill., Joseph Ramanauskas, Bridgewater, Mass., Alfonsas Jaras, Kenosha, Wisc. Dekojame.

x Firma „Stumbras“ siūlo geras paslaugas! Atvykusiems iš Lietuvos organizuojame ekskursijas: „Great America“, Niagaras krioklys, Florida (Disneyland, Daytona Beach). Atvežame ir nuvežame į New York ir Washington aerostatus atvykstančius ir svečius gimines ir draugus. Vaikams nuolaida: iki 5 m. 60%, iki 10 m. – 20%. Kreiptis: tel. 312-847-3824.

x Jei Vokietijoje gyven-dami išdėbte nors 18 mėn. (arba jei jūsų miręs vyras/žmona tada dirbo 18 mėn.) galite gauti pensiją. Kreipkitės į tasta Agency of USA P.O. Box 346, St. Clair Shores, MI 48060-0346. Kalbame angliškai ir vokiškai.

x ATLANTA IMPORT EXPORT PRANEŠA, jog, pabai-gus siųsti Kalėdinius siuntinius, ir toliau priima skubius siuntinius į Lietuvą; kaip ir anksčiau, ne tokiems skubiesiems siuntiniams, taikomas daug pigesnis tarifas: 79 ct. už svarą; jei siuntinys sveria virš 100 svarų – 69 ct. Sunkiems laikams Lietuvoje atėjus, pasidant kitiems miestams. Skubus pinigų pervedimas giminiams Lietuvoje. ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 434-2121. Dirbame: nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.v., šeštadienį nuo 10 v.r. iki 3 v. p.p.

Vaikų nameliuose Kalėdų Eglutė bus gruodžio 20 d., penktadienį, 10-11:30 val. ryto. Kriaučiūnų Vaikų nameliai yra 2743 W. 69 St. Kviečiami visi teveliai ir artimieji dalyvauti.
Nuotr. R. Rapšytės

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NAUJA LB KRAŠTO VALDYBA

JAV LB krašto valdyba gruodžio 14 d. posėdžiavo Philadelphiaje. Buvo patvirtinta tarybų sudėtis, diskutuojami ateities planai ir darbai. Dabartinę JAV LB krašto valdybą sudaro: Vytautas Maciūnas – pirmininkas, Regina Narušienė – vykdomoji vicepirmininkė, Rimantas

x Genovaitė Viskantienė, Chicago, Ill., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šventomis Kalėdomis ir Naujais 1992 Metais. Linki sveikatos ir visokių pasiekimų Naujuose Metuose. Vietoj kalėdinių kortelių skiria 35 dol. auką „Draugui“.

x Joniškių Kultūros ir Labdarybės klubas, Chicago, Ill., sveikina visus geros valios lietuvius su Kalėdų šventėmis, linkėdami laimingų Naujų 1992 Metų. „Draugui“ skiria 25 dol. auką. Klubu vardu – Bernice Žemgulienė.

x Kazimieras Pocius, inžinierius, „Draugo“ garbės prenumeratorių, Beverly Shores, Ind., pratešė prenumeratą vieneriems metams su 25 dol. auka. Nuosirdus aciū už rėmimą lietuviško žodžio.

x 55 SVARŲ MAISTO siuntinys KALĖDOMS yra pats mėgstamiausias Lietuvoje: mėsa, dešros, sūris, aliejus, kava, cukrus, riešutai ir kt. ŠVENTINĖ NUOLaida – TIK \$85. Turime ir kitokių. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Už a.a. Povilo Gaučio, mirusio Kaune ir palaidoto Petrašiuose kapinėse, siela šv. Mišios bus aukojamos gruodžio 21 d., šeštadienį, 1 val. p.p. Pal. arkiv. J. Matulaičio bažnyčioje, Lemonte. Gimines, draugai, kolegos rašytojai ir pažįstami maloniai kviečiami atsilankyti ir jungtis maldoje. Po mišių – pietūs Bočių salėje, Pasaulio Liet. centre, Lemonte. Liūdintys: sūnus, marti ir vaikai-tis.

x Kaip ir kiekvieno mė-nesio paskutinį sekmadienį BALTIA EXPRESS ir AMBER GROUP vėl priimsi siuntinius į Lietuvą Pa-saulio Lietuvių centre Lemonte, sekmadienį, gruodžio 29 d. po Mišių. Siųskite viską, naują ir naudota. Svaro kaina tik 90 centų. Informacija: tel. 1-800-SPARNAI, 1-800-772-7624.

Stirbys – sekretorius ir vice-pirmininkas informacijos reikalams Audra Misiūnienė – Kultūros tarybos pirmininkė, Vytautas Volertas – Kultūros tarybos vykdomasis vicepirmininkas, Regina Kučienė – Švietimo tarybos pirmininkė, Birutė Jasaitienė – Socialinių reikalų tarybos pirmininkė, Algimantas Gečys – Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, Jonas Vainius – vicepirmininkas finansiniams reikalams, Daina Krivickaitė – išdinininkė, dr. Vitolis Vengris – vicepirmininkas mokslo reikalams, Gintaras Čepas – vicepirmininkas organizaciniams reikalams, Ingrida Bublėnė – vicepirmininkė specialiejiems reikalams, Rimas Gulbinas – vicepirmininkas administraciniams reikalams, Pranas Gvildys – vicepirmininkas sporto reikalams, Sigutė Šnipaitė – Amerikos Jaunimo sąjungos pirmininkė ir vicepirmininkė jaunimo reikalams.

Bendruomenės būstinės Philadelphiajos administratorius Linas Orentas, LB Washingtono įstaigos direktorė Asta Banionytė.

DARBINGAS ALTOS POSĖDIS

Amerikos Lietuvių Tarybos Chicago skyriaus, kuriam vadovauja Matilda Marcinkevičienė, suauktame posėdyje lapkričio 27 d. 7 val. vakare, Padėkos dienos išvakarėse, buvo diskutuojami Altos veikla liečių reikalais. Pirmiausia buvo prisimintas Altos suvažiavimas, įvykęs spalio 19 d. Lietuvių Tautiniuose namuose.

Po to buvo prisimintas iškilmingas Altos 50 metų veiklos lapkričio 27 d. 7 val. vakare, Padėkos dienos išvakarėse, buvo diskutuojami Altos veikla liečių reikalais. Pirmiausia buvo prisimintas Altos suvažiavimas, įvykęs spalio 19 d. Lietuvių Tautiniuose namuose.

Nauji reikalai išliko, nes artinasi mums visiems didžiausia šventė – Vasario 16-tos minėjimas, kuris ateinančiais metais bus sekmadienis. Ši garbinga šventė nutarta gražiai ir iškilmingai paminėti. Jau buvo kalbėta apie gerą kalbėtojų ir meninės dalies atlikimą. Skyriaus valdyba jau tuo reikalu smarkiai dirba. Tikimasi, kad iki kito posėdžio

jau daug bus padaryta. Buvo pageidauta, kad po minėjimo būtų suruošta vakarienė. Valdyba tą pageidavimą priims dėmesin.

Be posėdžių ir susirinkimų pabendravimui vienas su kitu pirmininkė pasiūlė surengti prieškalėdines vaišes, kaip panašiai daroma visose organizacijose. Visi posėdžių dalyviai tam pritarė. Tokiu būdu prieškalėdines vaišes buvo gruodžio 18 d., trečiadienį, 6 val. vakare Altos būstinėje, 6500 S. Pulaski Ave. Vaišėse dalyvavo ir centro valdybos ir tarybos žmonės. Skyriaus valdyba maloniai kvietė visus dalyvauti ir nors kartą metuose praleisti porą valandų be diskusijų ir nutarimų.

Po šių metų įvykių Lietuva visai laisva, Sovietų Sąjunga sutrupėjusi, bet rusų kariuomenė dar tebestovi išsilaikiusiuose kraštuose. Altai reikėtų imtis daugiau iniciatyvos, prašant JAV prezidentą daryti žygių, kalbant su Rusijos valdovais kariuomenės ištraukimo reikalu.

Altą laukia begalybė darbų. Lietuvos vadovimo darbas pasibaigė. Turi gerai ir iškilmingai suruošti jai priklausančius minėjimus, telkti lėšas ambasadų ir konsulatų išlaikymui ir t.t. Darbų daug, dirbančiųjų mažai.

Ant. Repšienė

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 11 d. 7 val. vak. Marijonų patalpose susirinko 40 LF bičiulių į savo metinį susirinkimą. Sambūrio pirm. dr. Kazys Ambrozaitis, pradėjęs susirinkimą, pateikė tuoj pat ir metinės veiklos apžvalgą.

Valdyba turėjo 3 posėdžius ir suruošė 3 renginius, du Lemonte. Tai gegužinė liepos mėn. ir seselės Bareikaitės pranešimas iš kelionės į Lietuvą spalio mėnesį. Išdinininkas Apolinaras P. Bagdonas perskaitė metinę piniginę apyskaitą.

Tolimesnė programos daly pirm. dr. K. Ambrozaitis pranešė, kad centro valdyba liekasi ta pati ir kad studijų savaitė vyks Dainavoje rugpjūčio 23 d. Toliau „I laisvę“ žurnalo redaktorius Juozas Baužys pranešė apie žurnalo finansinius sunkumus, nes dalis bičiulių nesirūpina atsilyginti už metinę žurnalo prenumeratą. Bendradarbių trūkumą papildė naujos jėgos iš Lietuvos.

Prašė bičiulius žurnalą paremti aukomis. Kai kas klausia, ar yra reikalinga rezistencinė organizacija ir spauda, kai Lietuva jau laisva. Kai kurie išseivijos laikraščiai, kai Karys,

IŠ ARTI IR TOLI

J.A. VALSTYBĖSE

– Seattle, Wa., laikraščelis „Tulpė“ šiemet švenčia savo dešimtmetį. 1981 m. apie tai pradėjo kalbėti Violeta Kuprėnaitė ir Zita Petkienė, kaip vienkartinį leidinį. Bet jis vis augo puslapiams ir žiniomis, organizaciniu susitvarkymu ir išaugo į tikrą laikraštį. Vardą jam juokais pasiūlė V. Kuprėnaitės vyras John Jessen, ir jis buvo pavadintas „Tulpė Times“. Skelbimą pirmoji davė Virginija Misiūnaitė Skotte, skaičiavime adresus pasiūlė Ramulė ir Bill Crosby, apipavidalino dail. Loretta Werner. Laikraščelio kūrėjų darbas yra savanoriškas.

Aidai keliai į Lietuvą. Jo išvada – rezistencija išseivijoje dar reikalinga, būtent prieš ištautimą.

Apie „I laisvę“ fondą kalbėjo dr. K. Ambrozaitis ir pateikė naujos valdybos sudėtį. Naują valdybą sudaro A. Pargauskas, J. Baužys ir pats dr. K. Ambrozaitis. „I laisvę“ fondo filialas įkurtas jau ir Lietuvoje, Vilniuje ir Kaune.

Toliau L. Baltrušaitienė pravedė naujos valdybos rinkimus: į naują valdybą įėjo Nijolė Baronienė, Juozas Baužys, Gražina Budrytė ir dr. Adolfas Damušis.

Simpoziuminė pirm. referentais pakvieta Jona Pabedinską, kun. Vytautą Bagdanavičių ir dr. Petrą Kisielių. Simpoziumo tema: Ateities veiklos kryptis. Visi trys pateikė naują mintį, liečiančią sąjūdžio veiklą.

Jonas Pabedinskas pabrėžė reikalą išseivijoje išlaikyti lietuvių tarpe katalikišką galvojimą ir įtvirtinti krikščionišką politinę ideologiją ir atsistatencioje Lietuvoje. Kun. Vyt. Bagdanavičius siūlė bičiuliams ieškoti bendros bazės katalikiškai visuomenei Lietuvoje. Bažnyčios ir valstybės uždaviniai yra skirtingi. Svarbu bičiuliams savo nepasaulėžiūrinę politiką neįjungti krikščionių principų. Dr. P. Kisieličius pabrėžė, kad rezistenciją sudaro ne vien proklamacijų spausdinimas pogrindyje, bet ir priešimasis ištautimui: tai ir būtų išseivijos rezistencijos kryptis. O dabar mokslinė pagalba Lietuvai yra labai aktuali, ir bičiuliai irgi turėtų įnešti savo dalį. Tautos suartėjimas su išseivija jau prasidėjo: ansamblių ir politikų lankymasis, bendra liet. opera ir kt. Lietuviškoje išseivijos veikloje bičiuliai įneša stambų įnašą: įkūrė Dainavos stovyklą (dr. A. Damušis), sukūrė žymų filosofinį veikalą (dr. J. Girnius), žurnalistikoj reiškiasi Br. Nainys. Kelia į pilnutinę demokratiją irgi nurodė LF bičiuliai.

Laike pertraukos visi bičiuliai buvo pakviesti užkandžio, o po to buvo tęsiamos diskusijos. Pažymėtinas Zenono Petkaus žodis, kur jis apibūdino Lietuvos ekonominę padėtį kaip labai kritišką. Nusmukdytas žemės ūkis, iškelta pramonė, kuri tar nauja ne Lietuvos reikalams. Didžiulis deficitas, nes importuojama žymiai daugiau, negu eksportuojama. Šiose diskusijose dalyvavo ir kiti bičiuliai, o pabaigai referentai deklaravo savo galutines išvadas nepasaulėžiūrinės politikos atžvilgiu.

Susirinkimas praėjo gyvai, įdomiai, iškelta daug naujų idėjų, liečiančių išseiviją ir dabartinę Lietuvos padėtį.

APB

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.